

Pilotprojekt Nationalpark Møn

Lokalbefolkningens brug af naturområder i Møn kommune

1. februar 2005

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	1
2.	Sammenfatning	3
2.1	Formål og metode	3
2.2	Undersøgelsens resultater	3
2.2.1	Brugen af naturen	3
2.2.2	Oplevelse af og meninger om naturen	4
2.2.3	Behov og ønsker for fremtiden	5
2.2.4	De aktive og mindre aktive	5
2.2.5	Fritidshusejerne	6
3.	Baggrund og formål	8
3.1	Undersøgelsens baggrund	8
3.2	Formål	8
3.3	Metode	8
3.3.1	Geografisk repræsentativitet	9
4.	Analyseresultater – mønboerne	10
4.1	Baggrundsoplysninger	10
4.2	Brugen af de mønske naturområder	11
4.2.1	Benyttelse af naturen	11
4.2.2	Alene eller sammen med andre	12
4.2.3	Naturområder	13
4.2.4	De mest besøgte naturområder	14
4.2.5	Aktiviteter i naturen	15
4.2.6	De mest benyttede aktiviteter	16
4.3	Oplevelser af og meninger om naturen på Møn	17
4.3.1	Betydningen af naturen	18
4.3.2	Positive og negative effekter ved brugen af naturen	18
4.3.3	Tilfredshed med udvalgte forhold ved naturen	20
4.3.4	Den gode naturoplevelse	22
4.4	Behov og ønsker for fremtiden	23
4.4.1	Benyttelsen af naturen fremover	23
4.4.2	Naturoplevelser	24
4.4.3	Nationalpark på Møn	25
4.5	De aktive og mindre aktive naturbrugere	27
4.5.1	Alene eller sammen med andre	27
4.5.2	Naturområder	28
4.5.3	Aktiviteter i naturen	29
4.5.4	Benyttelse af naturen fremover	29
4.5.5	Naturoplevelser	30
4.5.6	Nationalpark på Møn	31
5.	Analyseresultater – fritidshusejerne i Møn Kommune	33
5.1	Baggrundsoplysninger	33

5.2	Omkring fritidshuset	34
5.3	Brugen af de mønske naturområder	36
5.3.1	Alene eller sammen med andre	36
5.3.2	Naturområder	36
5.3.3	Aktiviteter i naturen	38
5.4	Oplevelse af og meninger om naturen på Møn	39
5.4.1	Tilfredshed med udvalgte forhold ved naturen	39
5.5	Behov og ønsker for fremtiden	41
5.5.1	Benyttelse af naturen fremover	41
5.5.2	Naturoplevelser	42
5.5.3	Nationalpark på Møn	43

1. Indledning

Naturen betyder utrolig meget for danskerne. Det er en behagelig og afstressende oplevelse at være i naturen. Ophold i naturen er et afbræk fra den travle og hektiske hverdag og giver mulighed for aktiviteter og oplevelser sammen med familien. Desuden er færden i naturen en del af en aktiv og sund livsstil og dermed af betydning for vores livskvalitet.

Stort set alle danskere gør brug af naturen i løbet af året – nogle og mere end andre. Når vi bevæger os ud i det åbne land er det især for at opleve naturen og gå ture ved skov eller strand. Sammenholdt med en række andre kultur- og fritidstilbud, viser det sig at naturen er en klar favorit – skoven har langt større tiltrækningskraft end eksempelvis biblioteker, biografteatre, museer og teatre¹.

Naturen er også særdeles vigtig for mønboerne – det lader faktisk til at naturen betyder mere for mønboerne end for danskerne samlet set. Det viser en undersøgelse som Rambøll Management netop har foretaget for *Pilotprojekt Nationalpark Møn*, der afdækker mønboernes brug af og holdninger til den mønske natur. Undersøgelsen er gennemført blandt et repræsentativt udsnit af den mønske befolkning samt ejere af fritidshuse i Møn Kommune.

Blandt analysens hovedkonklusioner kan nævnes:

- Mønboerne er **særdeles aktive** brugere af naturen. Omkring 2/3 af mønboerne bruger naturen dagligt eller flere gange om ugen. Og naturen bruges sammen med familien, vennerne eller hunden!
- Møn er en ø med **store naturattraktioner** som Møns Klint, Lise-lund og Klinteskoven, der ikke overraskende besøges af *mange* mønboer, men til gengæld *få* gange om året.
- Det ses tydeligt, at de **nære og dagligdags udflugtsmål** spiller en helt central rolle i mønboernes naturforbrug. Områder som Stege Nor og Ulvshale strand og skov besøges mange gange i løbet af året.
- **Naturen betyder meget** for mønboerne – og det viser sig i øvrigt at være den primære grund til at fritidshusejere har købt hus på Møn! Mønboerne forbinder næsten udelukkende naturen med positive forhold som folkesundhed, god naturforståelse og meningsfuldt socialt samvær.
- **De aktive** mønske naturbrugere er i reglen over 40 år, har typisk en korterevarende uddannelse og bor for det meste udenfor Stege – dvs. på Østmøn, Vestmøn eller Bogø.
- Mønboerne er overordnet **positivt indstillede overfor en eventuel kommende nationalpark**. En stor del mener, at en nationalpark vil betyde bedre markedsføring af Møn, at naturen bevares, og man opnår en bedre naturforståelse. Det skal dog også nævnes, at der er nogen bekymring for at en nationalpark vil føre til **begrænsninger for erhvervslivet** i nationalparkområdet.

¹ Kilde: Tvedt, Tilde & Søndergaard Jensen, Frank (1999): *Friluftsliv i landskabet*. Udgivet af Skov- og Naturstyrelsen samt Forskningscenteret for Skov og Landskab.

Med udgangspunkt i disse resultater er det Rambøll Managements vurdering, at Møn med fordel kan satse på at bevare og udvikle de potentialer, som den mønske natur rummer. Møn kommune skal således først og fremmest satse på den unikke natur og de aktiviteter og udfoldelsesmuligheder den rummer, som en vigtig tiltræknings- og lokaliseringsparameter for borgere, turister og erhvervsliv.

Mere om undersøgelsens interessante resultater kan læses i afsnit 2-5 i dette dokument. Undersøgelsen er baseret på et spørgeskema med 25 spørgsmål om den mønske natur.

Der er tale om en grundig analyse af forhold vedrørende den mønske natur, som kan bruges i det videre arbejde med Pilotprojekt Nationalpark Møn. Resultaterne kan også anvendes mere generelt af personer, organisationer, politikere, virksomheder mm., der har interesse i udvikling af den mønske natur.

God læselyst!

Rambøll Management A/S
Januar 2005

2. Sammenfatning

I det følgende præsenteres undersøgelsens hovedresultater. For en nærmere uddybning se kapitel **3** (baggrund og formål), **4** (analyseresultater - mønboerne) og **5** (analyseresultater – fritidshusejerne) i denne rapport.

2.1 Formål og metode

I forbindelse med nationalpark-pilotprojektet på Møn ønskes der en undersøgelse af lokalbefolkningens friluftsliv. Undersøgelsen afvikles sideløbende med tre øvrige undersøgelser af henholdsvis det organiserede friluftsliv, turisters brug af naturområder på Møn samt turismeerhvervets udviklingsmuligheder i en eventuel naturpark.

Det overordnede formål med nærværende undersøgelse er at tilvejebringe en præcis viden om brugen af de mønske naturområder. Mere præcist er formålet:

- At registrere, hvordan de mønske naturområder anvendes.
- At afdække oplevelser af og meninger om den mønske natur, herunder synet på eventuelle naturbelastninger i forbindelse med benyttelsen.
- At indkredse behov for og ønsker til fremtidig brug af de mønske naturområder, herunder hvordan etableringen af en nationalpark forventes, at ville påvirke naturbenyttelsen i fremtiden.

Målgruppen for undersøgelsen er fastboende borgere i Møn Kommune samt personer uden for kommunen, der ejer et fritidshus på Møn.

Undersøgelsens resultater er tilvejebragt via en spørgeskemaundersøgelse. Respondenterne har haft mulighed for at besvare undersøgelsen skriftligt, men hovedparten er blevet telefoninterviewet i december 2004. I alt er 950 personer blevet kontaktet, hvoraf nettostikprøven udgør 704 respondenter. Det totale antal besvarelser er 454, hvilket giver en svarprocent på 64%. Undersøgelsens resultater anses for at være både valide og repræsentative for den mønske befolkning og fritidshusejere.

2.2 Undersøgelsens resultater

2.2.1 *Brugen af naturen*

Undersøgelsens første tema belyser, **hvordan mønboerne bruger den mønske natur**. Her viser det sig, at næsten en tredjedel af mønboerne benytter naturen dagligt, mens næsten lige så mange opholder sig i naturen flere gange om ugen. Under en femtedel af respondenterne kommer i naturen en gang om måneden eller sjældnere.

For hovedparten af mønboernes vedkommende, færdes de i naturen sammen med deres familie. Der er dog også mange, som kommer i naturen alene, er sammen med deres venner eller luffer hund. Derimod er det ret få, som færdes i naturen i sammenhæng med foreningsarrangementer eller guidede ture.

De naturområder, der er besøgt flest gange af mønboerne i løbet af det seneste år er Ulvshale strand, Stege Nor samt Ulvshale skov, hvilket bl.a. hænger sammen med, at der er mange respondenter fra Stege og omegn, som dagligt benytter disse nærområder.

Desuden er Liselund, Fanefjord skov, Klinteskoven og Møns Klint steder, som ligger højt på hitlisten over steder, der har mange årlige besøg. Omvendt er Borre Mose og Overdrevsområderne på Østmøn de steder, der har færrest årlige besøg, når den samlede score opgøres.

Uddybende kan det siges, at de store naturattraktioner som Møns Klint, Klinteskoven, Liselund og Nyord typisk besøges af mange forskellige respondenter, men forholdsvis få gange om året. Derimod er det de mere nære og dagligdags udflugtsmål som Stege Nor, Ulvshale strand, skov og hede, der typisk besøges mange gange i løbet af året af de samme respondenter.

Foruden at vise, hvilke steder mønboerne benytter, viser undersøgelsen også, hvilke aktiviteter respondenterne foretager sig i naturen. De fem aktiviteter, som mønboerne, samlet set, har gjort flest gange indenfor det sidste år er:

- Gåture i skov og landskaber
- Gåture ved stranden
- Badning og solbadning på stranden
- Frokost i det grønne
- Cykelture

Omvendt er de mere hobbyprægede naturaktiviteter som ridning, guidede ture, golf, motionsløb og jagt ikke noget, der scorer særligt højt, når mønboernes deltagelse i disse aktiviteter lægges sammen. Desuden har forholdsvis mange været på tur i by- og landsbymiljøer, om end det typisk ikke er noget, man gør særlig mange gange i løbet af et år.

2.2.2 *Oplevelse af og meninger om naturen*

Undersøgelsens andet tema er **oplevelse af og meninger om den mønske natur**. Her viser det sig, at naturen spiller en overordentlig stor rolle for mønboerne. Således svarer stort set samtlige respondenter, at naturen er meget vigtig eller vigtig for dem.

Langt størstedelen af mønboerne mener desuden ikke, at brugen af Møns natur har negative effekter på naturen. Mere uddybende kan det siges, at mønboerne i meget stor udstrækning forbinder naturen med positive forhold som folkesundhed, god naturforståelse og meningsfuldt socialt samvær, mens der er langt færre, der er enige i, at naturen på Møn visse steder er truet af nedslidning, overrendt af mennesker og en trussel mod sjældne dyr og planter. Det eneste sted, hvor mønboerne forholder sig forholdsvis kritiske, er i relation til udsagnet om, at mange naturgæster efterlader affald.

Mønboerne er i stor udstrækning tilfredse med en række forhold ved den mønske natur. Der er størst tilfredshed med naturområdernes tilgængelighed, kvaliteten af pjecer og oplysninger om naturtilbud samt de eksisterende muligheder for at færdes i naturen. Mønboerne er imidlertid mindre tilfredse med antallet og kvaliteten af fritidstilbud til børn i naturen samt faciliteter i naturen som informationstavler og overnatningsmuligheder.

Den gode naturoplevelse kan være mange forskellige ting, men er, for mønboernes vedkommende, karakteriseret ved, at man får en smuk oplevelse,

slapper af og oplever fred og ro. På den anden side er det mindre vigtigt, for at få en god naturoplevelse, at man finder naturmaterialer, har det sjovt og lærer noget nyt.

Når respondenterne selv skal udpege deres bedste naturoplevelse eller yndlingssted på Møn, fremhæves især Liselund Park, Ulvshale Skov og Strand samt Møns Klint.

2.2.3 *Behov og ønsker for fremtiden*

Undersøgelsens tredje og sidste hovedtema er mønboernes **behov og ønsker for fremtiden** i relation til den mønske natur. Her fremgår det, at langt størstedelen af respondenterne fremover forventer at bruge naturen på Møn i samme omfang som nu. Dog er der en femtedel, der regner med at komme til at bruge naturen mere frem over, mens kun en mindre del af respondenterne forventer, at brugen af naturen vil falde.

Respondenterne har forholdt sig til, om der er bestemte typer af naturattraktioner og -oplevelser, de savner i Møn Kommune. Overordnet set er mønboerne meget tilfredse med de eksisterende forhold, men efterlyser dog i et vist omfang aktiviteter for handicappede, aktiviteter for børn, samt markerede stier (herunder specielt cykelstier).

Endelig er respondenterne blevet bedt om at vurdere positive og negative effekter ved etableringen af en eventuel nationalpark på Møn. Generelt er mønboerne positivt indstillede overfor en eventuel kommende nationalpark. Således kan det fremhæves, at størstedelen af respondenterne er enige i, at en nationalpark vil resultere i en bedre markedsføring af Møn, at naturen bevares, og man opnår en bedre naturforståelse. Det skal dog også nævnes, at der er nogen bekymring for, at en nationalpark vil føre til begrænsninger for erhvervslivet i nationalparkområdet og, i lidt mindre omfang, at den mønske natur vil blive overrendt. Endelig er det interessant at bemærke, at størstedelen af respondenterne ikke mener, at en nationalpark vil få dem til at opholde sig i mere naturen.

2.2.4 *De aktive og mindre aktive*

I undersøgelsen er der foretaget en segmentering af respondenterne, således at der skelnes mellem de aktive og de mindre aktive, hvor førstnævnte dækker over personer, der kommer i naturen dagligt eller flere gange ugentligt, mens sidstnævnte segment færdes i naturen i mindre udstrækning. De to segmenter kan kort karakteriseres på følgende vis:

De aktive er lige hyppigt mænd som kvinder, i reglen over 40 år, har typisk en korterevarende uddannelse, har en husstandsindkomst over 200.000 kr. om året og bor for det meste udenfor Stege.

De mindre aktive er ligeledes lige så ofte mænd som kvinder, fordeler sig nogenlunde jævnt over aldersgrupperne, har som oftest en korterevarende uddannelse, har typisk en husstandsindtægt mellem 200.000-500.000 kr. og bor som oftest i Stege.

I forhold til benyttelsen af naturen kan det siges, at begge segmenter oftest færdes i naturen sammen med deres familie. Derimod er der en tendens til, at de aktive i større udstrækning er alene i naturen eller lufter hund.

Som betegnelsen *de aktive* antyder, er disse mere ude i naturen end de mindre aktive. Desuden er der forskel på, hvilke typer af aktiviteter, som de to segmenter deltager i. Således er der mindre forskelle i besøgsandelen,

når det kommer til de store naturattraktioner som Liselund, Ulvshale strand, Møns Klint og Klinteskoven, mens der omvendt er større forskelle, når det kommer til de mindre kendte og 'lokale' naturområder.

De aktive har desuden i større omfang deltaget i de enkelte naturaktiviteter. Dog har næsten alle respondenter fra begge segmenter gået tur i skov, landskab eller ved vandet indenfor det seneste år. Der er dermed visse aktiviteter, som har bred appel. På den anden side er det karakteristisk, at de mere friluftsgtige og hobbyprægede aktiviteter foretages blandt en større andel af de aktive.

I vurdering af, hvilke naturaktiviteter der savnes, er der visse forskelle mellem segmenterne. Således er der en større andel blandt de mindre aktive, der efterlyser aktiviteter for handicappede og børn.

Når det kommer til vurderingen af etableringen af en nationalpark på Møn, er der ikke væsentlige forskelle på de to segmenters holdninger.

2.2.5 *Fritidshusejerne*

Undersøgelsen af ikke-mønboer, der har et fritidshus på Møn, er at betragte som en selvstændig undersøgelse. Det er vigtigt at skelne mellem mønboer og fritidshusejere, da de to grupper, som udgangspunkt, vil have en forskellig benyttelse af og syn på naturen på Møn.

Langt størstedelen har valgt at have fritidshus på Møn på grund af naturen, ligesom mange fremhæver, at det skyldes, at der er fred og ro.

Det er desuden interessant at bemærke, at hele 45% af respondenterne, der har et fritidshus på Møn, enten overvejer eller måske kunne tænke sig engang at bosætte sig fast i Møn Kommune.

Fritidshusejerne er i særlig høj grad sammen med familien, når de færdes i naturen, ligesom en større del, end for mønboernes vedkommende, færdes i naturen sammen med venner.

Når man sammenligner fritidshusejerne og mønboernes færden i naturen er det for begge grupper vedkommende Ulvshale strand, skov og hede der topper med flest besøg. Om end der er visse variationer i besøgsaffæren blandt de to grupper, ligner disses besøgs mønstre, overordnet set, hinanden.

Fritidshusejerne og mønboerne ligner også hinanden, hvad angår deltagelse i forskellige naturaktiviteter, idet gåture i skov og landskab, gåture ved stranden, badning og solbadning på stranden, ture i by- og landsbymiljøer samt cykelture begge steder er at finde på top fem over de steder, der er blevet besøgt flest gange indenfor det seneste år.

Med hensyn til vurderingen af udvalgte forhold ved den mønske natur er fritidshusejerne generelt tilfredse. Fritidshusejerne er i særlig grad tilfredse med naturområdernes tilgængelighed, de nuværende muligheder for at færdes i naturen samt antallet af pjecer og oplysninger om naturtilbud (for alle tre udsagn mere end 80%).

Det er endvidere interessant, at en langt større andel af fritidshusejere end mønboer forventer at benytte naturen mere fremover.

Ligesom mønboerne er fritidshusejerne i stor udstrækning tilfredse med det eksisterende udbud af naturaktiviteter og -oplevelser. Der er dog visse forskelle, idet mønboerne i større udstrækning efterspørger aktiviteter for handicappede, børn og ældre, mens der er flere blandt fritidshusejerne, der svarer 'bådture' og mulighed for fugleobservation fra fugletårne.

I forhold til vurderingen af en eventuel nationalpark på Møn er fritidshusejerne, ligesom mønboerne, meget positivt indstillede. Dog er mønboerne mere bekymrede for erhvervslivets vilkår, og om øen bliver overrendt, mens fritidshusejerne i større omfang fremhæver nationalparkens værdi i forhold til markedsføring af Møn og muligheden for anderledes naturaktiviteter.

3. Baggrund og formål

3.1 Undersøgelsens baggrund

Som et led i regeringens fokus på naturens fremtid i Danmark er syv naturområder i Danmark udpeget som pilotprojekter for mulige nationalparker. Pilotprojekterne løber frem til 1. juli 2005 og gennemføres i samarbejde mellem stat og amter, kommuner, interesseorganisationer og private i lokalområderne.

De syv naturområder er valgt, fordi de har en særlig naturværdi nationalt og internationalt. Områderne er: Vadehavet, Thy, Kongernes Nordsjælland, Møn, Mols Bjerger, Læsø og Lille Vildmose.

I forbindelse med nationalpark-pilotprojektet på Møn ønskes der en undersøgelse af lokalbefolkningens friluftsliv. Lokalbefolkningen i Møn kommune er den vigtigste brugergruppe i forhold til Møns natur. Indbyggerne på Møn værdsætter øens naturværdier, og tilflyttere har ofte valgt at flytte til Møn netop på grund af naturen.

Undersøgelsen afvikles sideløbende med tre øvrige undersøgelser henholdsvis af det organiserede friluftsliv, turisternes brug af naturområder på Møn samt turismeerhvervets udviklingsmuligheder i en eventuel naturpark. Til sammen udgør de fire undersøgelser grundlaget for den slutrapport, arbejdsgruppen for friluftsliv og turisme skal udarbejde vedrørende en eventuel naturpark på Møn.

3.2 Formål

Det overordnede formål med analysen er at tilvejebringe viden om brugen af naturområderne på Møn via en spørgeskemaundersøgelse. Mere specifikt er formålet:

- At registrere anvendelsen af de mønske naturområder.
- At afdække oplevelser af og meninger om den mønske natur, herunder synet på eventuelle naturbelastninger ved benyttelsen.
- At indkredse behov for og ønsker til fremtidig brug af de mønske naturområder, herunder hvordan etablering af en nationalpark forventes at ville påvirke naturbenyttelsen i fremtiden.

Undersøgelsens primære målgruppe er indbyggere i Møn kommune, men sekundært indgår også personer, der har et fritidshus på Møn.

3.3 Metode

Undersøgelsen er baseret på den kvantitative metode, hvor selve dataindsamlingen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse. Respondenterne har haft mulighed for at besvare undersøgelsen skriftligt, men hovedparten er blevet telefoninterviewet i december 2004.

I alt er 950 personer blevet kontaktet, hvoraf 454 personer har deltaget i undersøgelsen. Dette giver, i henhold til nettostikprøven på 704 personer, en svarprocent på 64%. Undersøgelsens resultater anses for at være både valide og repræsentative for den mønske befolkning og fritidshusejere.

Efter endt dataindsamling er data blevet rensset, ligesom der er foretaget en frafaldsanalyse. De nærmere forhold omkring antallet af respondenter og frafald fremgår af nedenstående tabel.

	Tilfældige Mønboer	Registrerede fritidshusejere	Total
Bruttostikprøve	700	250	950
Respondenten bor ikke / ejer ikke sommerhus i Møn Kommune	15	2	17
Respondenten kan ikke kontaktes efter 5 forsøg	93	1	94
Forkert nummer /nummer i uorden/fax	69	1	70
Har ikke deltaget på Internettet	6	59	65
Nettostikprøve	517	187	704
Ønsker ikke at deltage (har ikke tid)	53	15	68
Ønsker ikke at deltage (har ingen interesse)	136	19	155
Ønsker ikke at deltage (modvilje/princip)	24	3	27
Deltaget i undersøgelsen	304	150	454
Svarprocent	59%	80%	64%

3.3.1 Geografisk repræsentativitet

Da man kunne have mistanke om, at respondenternes geografiske tilhørsforhold kan have betydning for svarafgivelsen, er det interessant at se nærmere på den geografiske fordeling af mønboerne i undersøgelsen. Nedenfor fremgår den procentvise andel af mønboer opgjort på tre geografiske områder; Stege og Nyord, Vestmøn og Bogø samt Østmøn.

Bopæl	Statistikbanken*		Undersøgelsen
Stege og Nyord	5.349	46%	52%
Vestmøn og Bogø	3.729	32%	29%
Østmøn	2.650	23%	19%
Total	11.728	100%	100%

* Tallene fra Statistikbanken (Danmarks Statistik) er opgjort den 1. januar 2004.

Afvigelserne mellem den procentvise geografiske fordeling af mønboerne for henholdsvis statistikbanken og nærværende undersøgelse er så små, at repræsentativitetstestet ikke kan forkastes (idet p-værdien overstiger 5%). Det vil med andre ord sige, at undersøgelsens resultater er **geografisk repræsentative**.

Repræsentativitetstest	
Chi ²	4,963
Frihedsgrader	3
P-værdi	0,084
<i>Nulhypotesen, at stikprøven er udtrukket repræsentativt fra populationen, kan ikke forkastes</i>	

4. Analyseresultater – mønboerne

I dette kapitel præsenteres undersøgelsens resultater for *lokalbefolkningen* i Møn Kommune. Under hvert spørgsmål kommenteres betydningen af de relevante baggrundsvARIABLE.

4.1 Baggrundsoplysninger

Respondenterne bosiddende i Møn Kommune er karakteriseret ved følgende demografiske forhold.

Køn	Procent
Mand	46%
Kvinde	54%

Der er lidt flere kvinder end mænd, der indgår i undersøgelsen.

Alder	Procent
Under 40 år	16%
40 – 55 år	31%
56 – 65 år	26%
Over 65 år	28%

Der er forholdsvis få respondenter i aldersgruppen under 40 år. Omkring en tredjedel er mellem 40 og 55 år, mens godt halvdelen er over 55 år.

Hjemmeboende børn under 15 år	Procent
Ja	26%
Nej	74%

Hovedparten af respondenterne har ikke nogen hjemmeboende børn under 15 år.

Uddannelse	Procent
Grundskole/ungdomsuddannelse	25%
Erhvervsuddannelse/KVU	39%
MVU/LVU	37%

En fjerdedel af respondenterne har taget en grundskole- eller ungdomsuddannelse, 39% har en erhvervsuddannelse eller kort videregående uddannelse, mens lidt færre har enten en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Indkomst	Procent
Under 200.000 kr.	21%
200.000 – 500.000 kr.	56%
Over 500.000 kr.	23%

Omkring en femtedel af respondenterne har en samlet årlig husstandsindkomst (brutto) på under 200.000 kr. Godt halvdelen tjener samlet mellem 200.000-500.000 kr., mens noget færre har en husstandsindkomst der ligger over 500.000 kr.

Bopæl	Procent
Stege og Nyord	52%
Østmøn	29%
Vestmøn og Bogø	19%

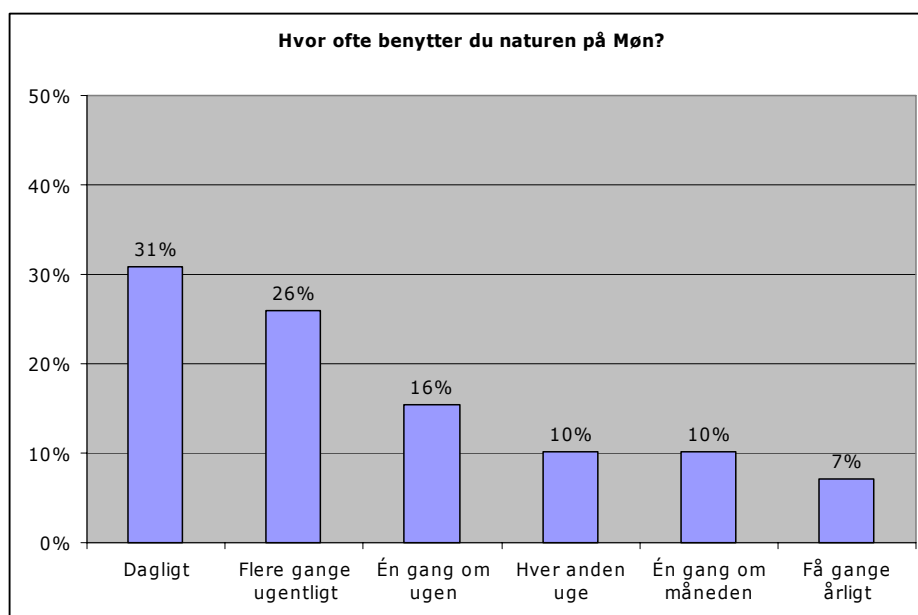
Respondenterne fordeler sig således, at godt halvdelen er bosiddende i Stege eller omegn, 29% bor på Østmøn, mens noget færre bor på Vestmøn eller Bogø.

4.2 Brugen af de mønske naturområder

Der er en stor del af respondenterne, der ofte benytter naturen på Møn (skov, strand, vand, det åbne land etc.). I det følgende uddybes anvendelsen af den mønske natur med udgangspunkt i følgende temaer:

- Benyttelsen af naturen - hyppighed
- Hvem man er sammen med i naturen
- Hvilke naturområder der besøges
- Hvilke aktiviteter der foretages i naturen

4.2.1 Benyttelse af naturen

Næsten en tredjedel af respondenterne benytter den mønske natur dagligt, mens næsten lige så mange svarer, at de opholder sig i naturen flere gange om ugen. Omvendt er der en femtedel, der benytter naturen 1-2 gange om måneden, mens meget få kun er i naturen få gange om året.

I relation til de udvalgte baggrundsoplysninger kan der siges følgende:

- Mænd og kvinder benytter i lige stor udstrækning naturen.
- Der er en tendens til, at de der er under 40 år, i mindre udstrækning end de øvrige aldersgrupper, færdes i naturen dagligt (kun 10%).

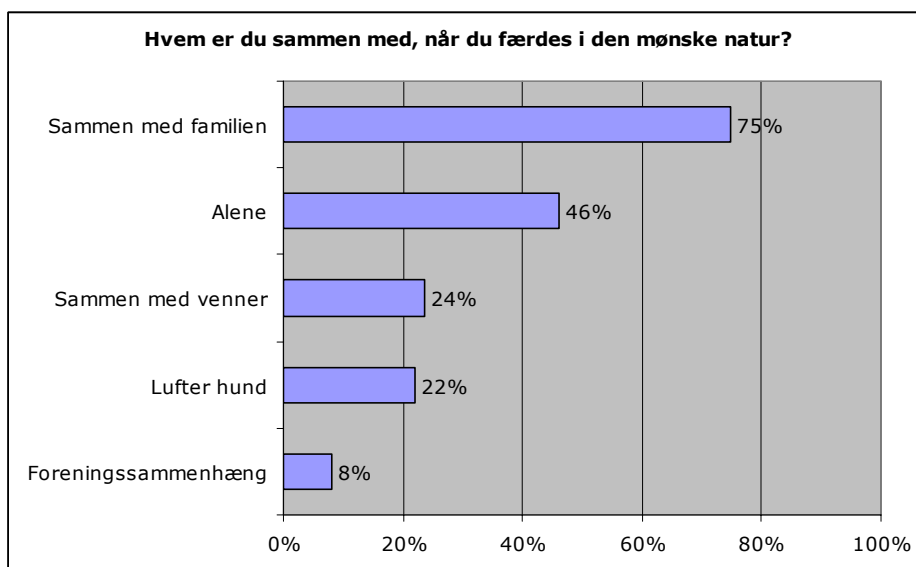
Personer i aldersgruppen 56-65 år er de, der i størst udstrækning kommer ofte i naturen, hvilken kan hænge sammen med, at de har mere tid til rådighed og samtidig endnu har et godt helbred.

- Personer uden hjemmeboende børn under 15 år færdes i større udstrækning i naturen dagligt, end personer med hjemmeboende børn (hvilket formodentligt relaterer sig til alder, som nævnt ovenfor). Omvendt er der flere børnefamilier, som kommer ud i naturen hver eller hver anden uge.
- Der er ikke nogen entydig sammenhæng mellem uddannelse og benyttelse af naturen.
- Det er især personer med en samlet husstandsindkomst på mellem 200.000-500.000 kr., der kommer i naturen dagligt (34%). De, der tjener mere er også typisk flittige brugere af naturen, mens respondenter med en indtægt under 200.000 kr. er mindre aktive.
- Det er især respondenter på landet, dvs. de der bor udenfor Stege, der benytter naturen ofte.

4.2.2 Alene eller sammen med andre

Når respondenterne går ud i den mønske natur er det oftest sammen med familien (75%). Omkring halvdelen færdes også i naturen alene. Derimod er der ikke ret mange, der kommer i naturen i foreningssammenhæng (det vil sige sammen med andre fra foreninger som eksempelvis sportsklub, spejder og jagt eller i forbindelse med guidede ture).

Det skal desuden bemærkes, at flere respondenter under kategorien 'andet' har oplyst, at de færdes i naturen i forbindelse med deres arbejde.

* Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100, da det har været muligt at sætte flere kryds ved dette spørgsmål.

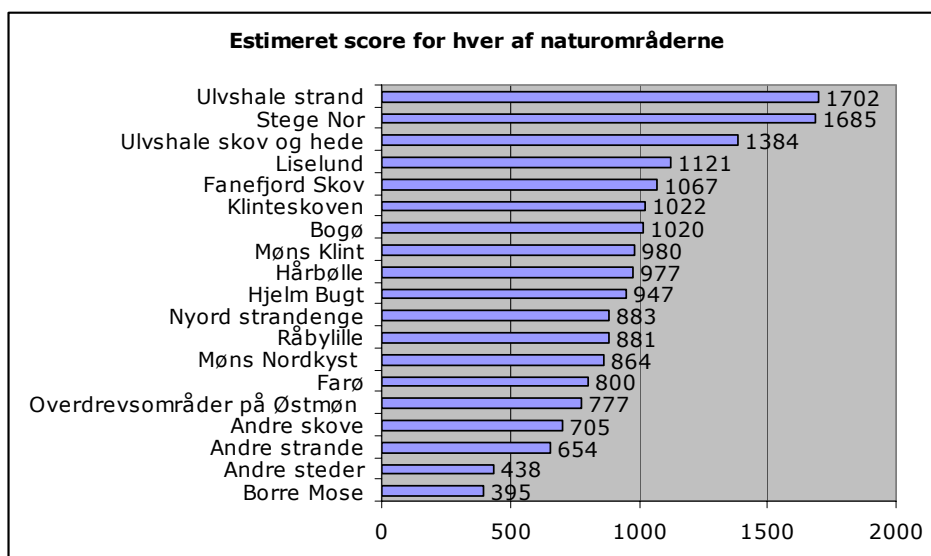
Af særlige forhold kan nævnes:

- Kvinderne er lidt hyppigere sammen med deres familie, når de færdes i naturen end mændene (79% mod 70%). Omvendt er der flere mænd end kvinder, der kommer i naturen i foreningssammenhæng.
- Det er i særlig grad den yngre del af befolkningen, der er sammen med familien i naturen (hvilket afspejler, at det som oftest er de, der har hjemmeboende børn under 15 år). Desuden kan det siges, at personer i aldersgruppen 56-65 år er de, der oftest færdes i naturen i foreningssammenhæng (14%).
- Respondenter med en korterevarende uddannelse er mere tilbøjelige til at være sammen med deres familie, når de opholder sig i naturen end respondenter med en længerevarende uddannelse. Omvendt er der flest blandt respondenterne med en længerevarende uddannelse, der er sammen med deres venner i naturen.
- Det er i særlig grad personer med en husstandsindkomst over 500.000 kr. årligt, der er sammen med familien i naturen.

4.2.3 Naturområder

Respondenterne er blevet spurgt om, hvilke naturområder de har besøgt indenfor det seneste år, og hvor ofte. En enkel måde at opgøre besøgene for hvert af naturområderne er at udregne en estimeret score, der er et samlet udtryk for, hvor mange gange de enkelte naturområder er blevet besøgt.

Det skal bemærkes, at tallene i figuren nedenfor ikke skal opfattes som absolutte størrelser, men alene skal ses som en indikation af, hvilke steder, der er mest populære.

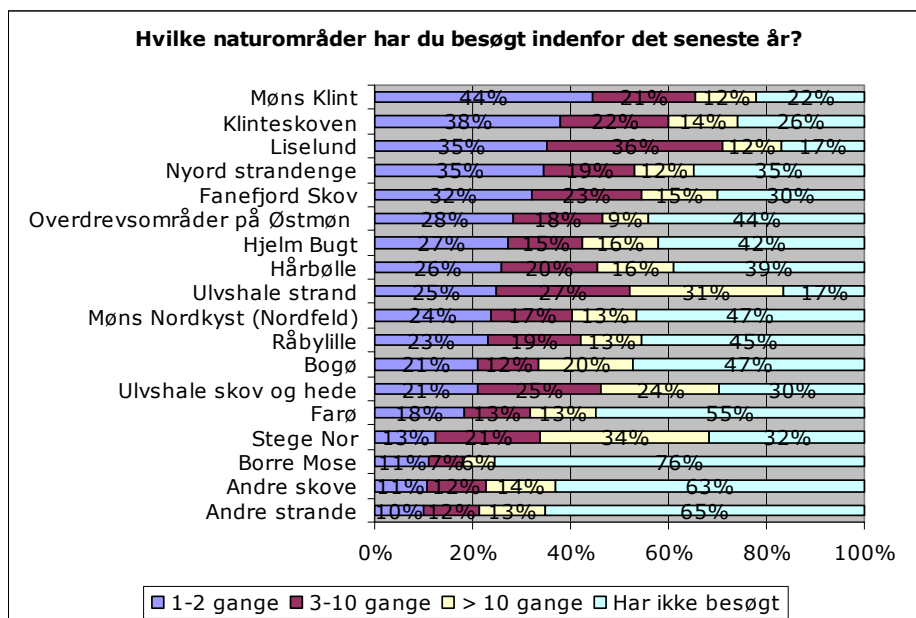

Det er især Ulvshale Strand, Stege Nor samt Ulvshale Skov og Hede, der er blevet besøgt mange gange indenfor det seneste år. Dette hænger bl.a. sammen med, at omkring halvdelen af respondenterne er bosiddende i Stege og omegn, der hyppigt bruger disse nære naturområder.

Øvrige ofte besøgte steder er Liselund, Fanefjord Skov, Klinteskoven og Møns Klint samt Bogø.

Af de navngivne naturområder er det især Borre Mose, men også overdrevs-områderne på Østmøn (Jydelejet og Høvblege), der er blevet besøgt færrest gange.

Nedenstående figur giver et mere detaljeret billede af, hvor ofte de enkelte naturområder et blevet besøgt.

Det viser sig, at især de store attraktioner som Møns Klint, Klinteskoven, Liselund og Nyord er blevet besøgt af mange respondenter få gange.

Omvendt bliver den mindre kendte eller 'lokale' natur besøgt mange gange af de samme personer i løbet af et år. Således har mellem en fjerdedel og en tredjedel besøgt Stege Nor, Ulvshale strand eller Ulvshale Skov og Hede mere end 10 gange (hvilket er i overensstemmelse med den forrige figur).

Desuden skal nævnes de steder, der af mange overhovedet ikke er blevet besøgt indenfor det seneste år. Det drejer sig om Borre Mose, andre skove og strande samt Farø.

Under kategorien 'andet' er de hyppigst nævnte naturområder Udby Skov, Klintholm Havn og strand samt skoven ved Marienborg.

4.2.4 De mest besøgte naturområder

For de mest besøgte naturområder gennemgås sammenhængen mellem baggrundsoplysninger og de enkelte naturområder. Det drejer sig om Møns Klint, Klinteskoven, Liselund og Ulvshale Strand.

Der er lidt flere mænd end kvinder, der har besøgt **Møns Klint** indenfor det seneste år. Desuden er der en tendens til, at respondenter med en længerevarende uddannelse i lidt større udstrækning besøger Møns Klint, end de med en korterevarende uddannelse.

Der er lidt flere mænd end kvinder, der har besøgt **Klinteskoven** indenfor det seneste år. Det er især respondenter mellem 41-65 år, der har været mange gange i Klinteskoven, mens en forholdsvis stor del af de ældre over

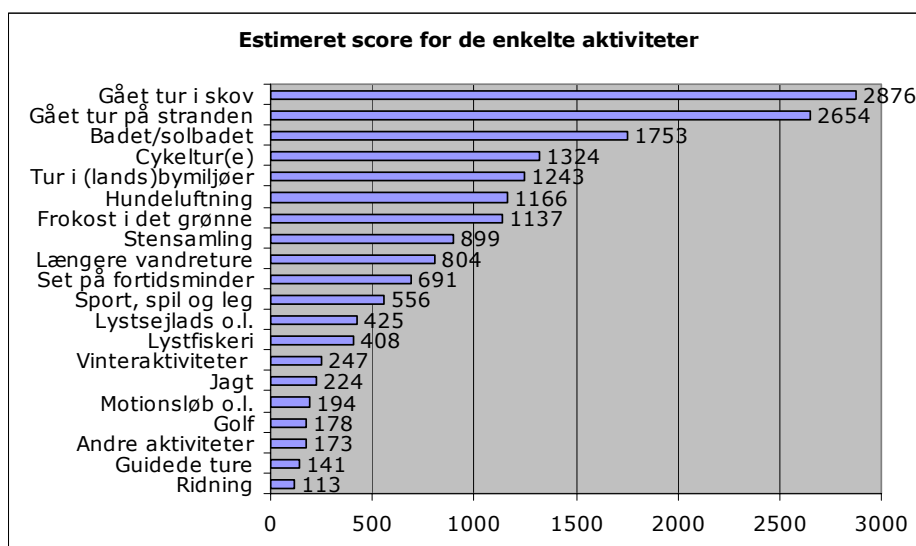
65 år, slet ikke har været der. Yderligere er der en tendens til, at personer med en længerevarende uddannelse i større omfang besøger Klinteskoven.

Der kan ikke tegnes en entydig besøgsprofil for **Liselund** med hensyn til køn eller alder. Dog kan det indskydes, at der er meget få blandt aldersgruppen 56-65 år, som slet ikke har været der det seneste år. Der er desuden en relativ stor andel af respondenter med en korterevarende uddannelse, som slet ikke har besøgt Liselund det senest år.

Det er lidt flere kvinder end mænd, der har besøgt **Ulvshale Strand** i løbet af det seneste år. Det er i særlig grad de unge under 40 år, der har været mange gange på Ulvshale strand, mens de ældre over 65 år kun har været der få gange, hvis de overhovedet har været der. Både personer med en kort- og længerevarende uddannelse har besøgt standen, om end sidstnævnte gruppe har været der lidt oftere.

4.2.5 Aktiviteter i naturen

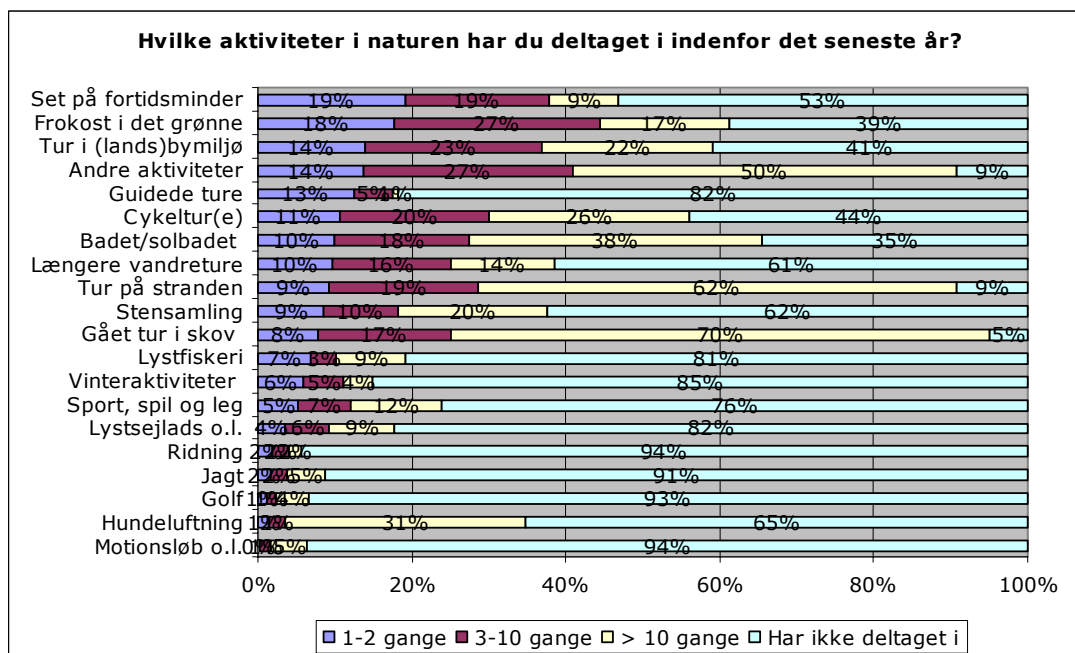
Respondenterne har forholdt sig til, hvorvidt de har deltaget i en række af de aktiviteter, som man kan foretage sig i naturen. Den estimerede score for de enkelte aktiviteter fremgår nedenfor.

Det er især gåtur ved skov/landskab eller stranden, som foretages flest gange i løbet af et år, men også badning/solbadning på stranden, cykelture samt ture i by- og landsbymiljøer sker hyppigt.

Omvendt er mere specifikke og hobbyrelaterede aktiviteter som ridning, guidede ture, golf og motionsløb blandt de aktiviteter, som foretages færrest gange i løbet af et år.

Nedenstående figur giver et mere udførligt billede af, hvilke naturaktiviteter respondenterne deltager i, og hvor ofte de gør det.

De aktiviteter, der ubetinget hitter mest er gåtur i skov/landskab eller ved stranden, idet størstedelen af respondenterne har gjort dette mere end 10 gange indenfor det seneste år. Andre aktiviteter, som respondenterne deltager i forholdsvis ofte, er badning/solbadning på stranden samt cykelture.

Desuden er der forholdsvis mange respondenter, der har spist frokost i det grønne eller været på tur i by- og landsbymiljøer. Det er dog typisk ikke noget, som man foretager sig særligt mange gange indenfor et år.

De naturaktiviteter, som der er færrest, der har deltaget i indenfor det seneste år er motionsløb o.l., ridning, golf, jagt samt andre hobbyprægede naturaktiviteter.

4.2.6 De mest benyttede aktiviteter

I det følgende gennemgås mere uddybende de seks naturaktiviteter, som mere end halvdelen af respondenterne har deltaget i én eller flere gange indenfor det seneste år

Det er særligt kvinderne, som hyppigt **går tur i skov eller landskab**, mens der er flere mænd end kvinder, som slet ikke har gået en tur på stranden indenfor det seneste år (8% mod 2%). Alle respondenter op til 65 år er stort set lige flittige til at gå sig en tur i skov eller landskab, mens de ældre gør det noget mindre. Det er i særlig grad respondenter bosiddende udenfor Stege og omegn, som ofte går ture i skov og landskab (77% mod 64%).

Der er en tendens til, at det særligt er kvinderne, der har været mange gange **på stranden for at bade eller solbade** det seneste år, mens flest mænd omvendt slet ikke har gjort det. Desuden er det især respondenter op til 55 år, som hyppigt er på stranden for at bade eller solbade (49-59%), mens en stor del af de over 55 år slet ikke har badet eller solbadet på stranden indenfor det sidste år. Langt flere børnefamilier kommer meget på stranden for at bade og solbade, end det er tilfældet for familier uden børn under 15 år (62% mod 30%). Endvidere er det særligt respondenter med en

længerevarende uddannelse, som er på stranden mange gange om året for at bade eller solbade.

Der er ikke den store forskel på kønnene, når det gælder **gåture på stranden**, om end der er lidt flere kvinder end mænd, som har været mere end 10 gange ved stranden for at gå tur indenfor det seneste år. Alle respondenter under 65 år går forholdsvis ofte en tur på stranden, mens en femtedel af de over 65 år slet ikke har gået tur på stranden det sidste år. Desuden er der lidt flere personer fra landet end blandt byboerne, der ofte går tur på stranden (66% mod 59%).

Flere kvinder end mænd har **spist frokost i det grønne** mere end to gange det forløbne år, mens der er væsentligt flere mænd end kvinder, som slet ikke har spist frokost i det grønne (47% mod 32%). Både unge og midaldrende spiser frokost i det grønne, om end respondenter i aldersgruppen 40-55 år er de, der gør det oftest. Yderligere er det særligt respondenter med en længerevarende uddannelse, som spiser frokost i det grønne mere end et par gange om året. Endelig er det karakteristisk, at der er en større andel af personerne fra landet (22%) end blandt byboerne (12%), som ofte spiser frokost i det grønne.

Både mænd og kvinder **cykler ture**, om end flere kvinder end mænd har gjort det mere end 10 gange det forløbne år (henholdsvis 31% og 20%). Det er særligt respondenter under 56 år, som tager på cykelture. Yderligere er respondenter med en længerevarende uddannelse mere tilbøjelige til at cykle ture, end respondenter med en korterevarende uddannelse.

Både mænd og kvinder tager **på tur i by- og landsbymiljøer**. Det er særligt respondenter mellem 40-65 år, som forholdsvis ofte er på sådanne ture, mens både de unge under 40 år og særligt de ældre over 65 år er mindre tilbøjelige til denne aktivitet. Respondenter med en længerevarende uddannelse er de, der oftest tager på tur i by- og landsbymiljøer, mens op mod halvdelen af dem med en korterevarende uddannelse slet ikke har gjort det i løbet af det seneste år. Endelig er der en tendens til, at respondenter udenfor Stege og omegn er de, der oftest er på ture i by- og landsbymiljøer.

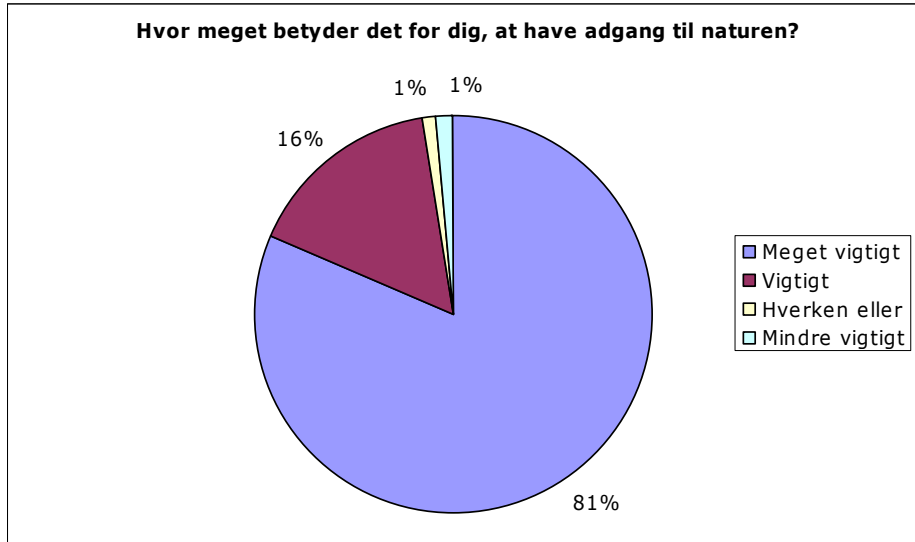
4.3 Oplevelser af og meninger om naturen på Møn

Respondenterne er blevet bedt om at tage stilling til en række holdnings- og værdispørgsmål hvad angår den mønske natur:

- Naturens betydning
- Positive og negative effekter ved brugen af naturen
- Tilfredsheden med forskellige forhold i den mønske natur
- Elementerne ved den gode naturoplevelse

4.3.1 *Betydningen af naturen*

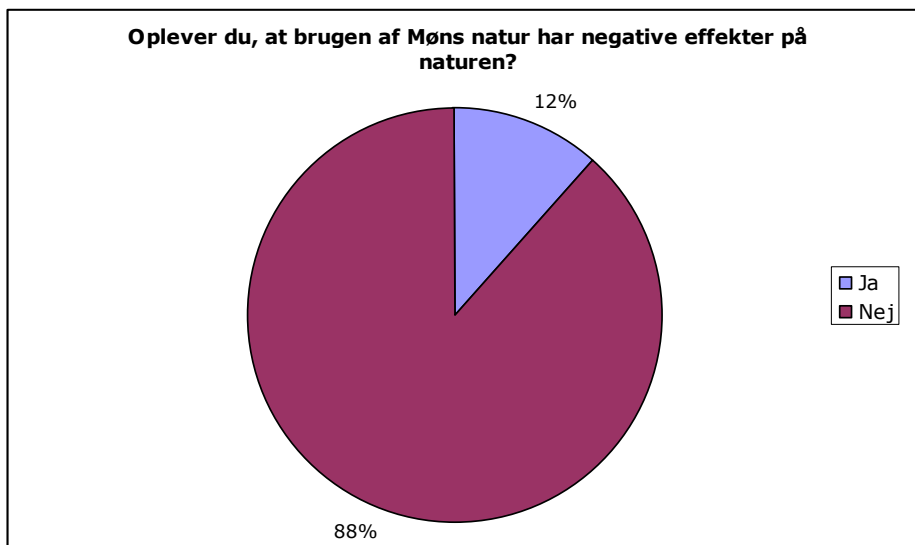
Som det fremgår af nedenstående figur er det, for størstedelen af mønboerne, af stor betydning at have adgang til naturen.

Hele 81% giver udtryk for, at det er meget vigtigt for dem at have adgang til naturen, mens blot 2% ikke finder det vigtigt. Denne vurdering af naturen kommer meget ligeligt til udtryk hos både mænd og kvinder i alle alders-, uddannelses- og indkomstgrupper.

4.3.2 *Positive og negative effekter ved brugen af naturen*

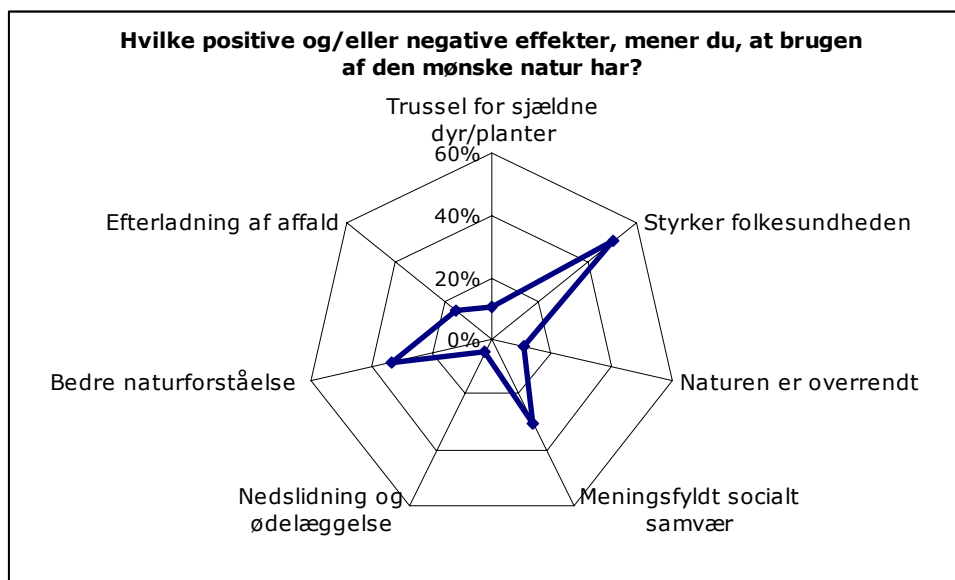
Der kan være både positive og negative effekter forbundet med brugen af naturen. I første omgang er respondenterne blevet bedt om at vurdere, hvorvidt de oplever, at brugen af Møns natur har negative effekter på naturen.

Overordnet set oplever størstedelen af mønboerne (88%) ikke, at brugen af Møns natur har negative effekter, mens en mindre del (12%) mener at se negative effekter. Yderligere kan det tilføjes, at:

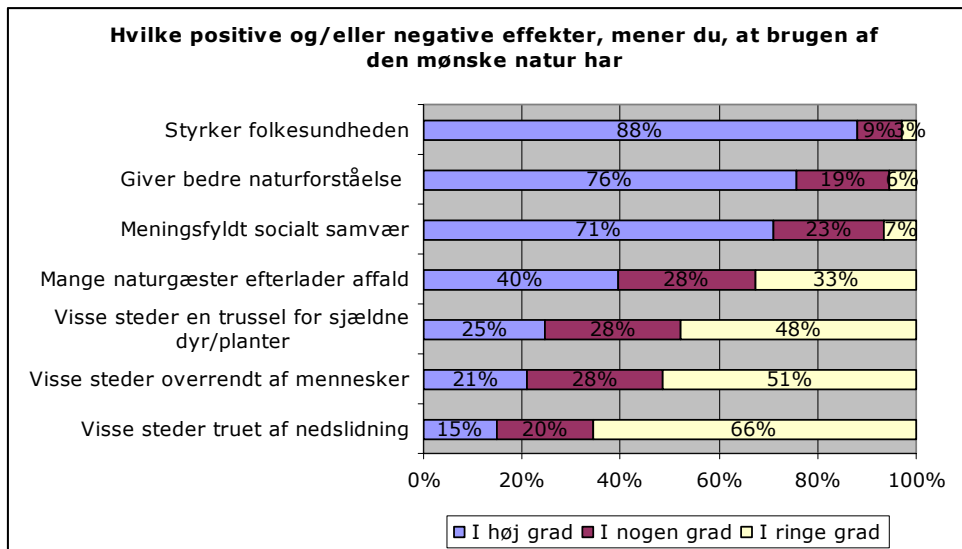
- Blandt de adspurgte under 55 år er der en tendens til, at flere oplever negative effekter ved brugen af naturen end blandt dem på 55 år og derover.
- Der er flere uden hjemmeboende børn under 15 år, som oplever, at brugen af Møns natur har en negativ effekt på naturen end blandt de med børn under 15 år (7% mod 14%).
- Blandt respondenter med en længerevarende uddannelse er der en del flere, som mener, at brugen af naturen har negative effekter (20%) end blandt de med en korterevarende uddannelse (8%).
- I forhold til Møns geografi er der en mindre forskel i respondenternes svar. Omkring 20% af respondenterne fra Østmøn mener, at brugen af naturen har negative effekter sammenlignet med kun 10% blandt respondenterne fra Stege.

Respondenterne er desuden blevet bedt om at tage stilling til en række positive og negative udsagn om effekterne af brugen af naturen på Møn. Her viser det sig, at det udsagn de fleste *i meget høj grad* tilslutter sig er, at brugen af Møns natur er medvirkende til at styrke folkesundheden. Samtidig er der mange, der i meget høj grad betragter brugen af naturen som en kilde til en bedre naturforståelse og som grundlag for meningsfuldt socialt samvær.

Nedenstående figur viser at det overordnet set er de positive udsagn, som flest respondenter tilslutter sig. Hele 88% mener således at brugen af den mønske natur i høj grad styrker folkesundheden.

Blandt de negative effekter ved brugen af naturen er det hyppigst nævnte udsagn, at mange naturgæster efterlader affald. Kun forholdsvis få respondenter mener, at naturen på Møn visse steder er truet af nedslidning.

Set i forhold til de udvalgte baggrundsoplysninger kan det siges, at:

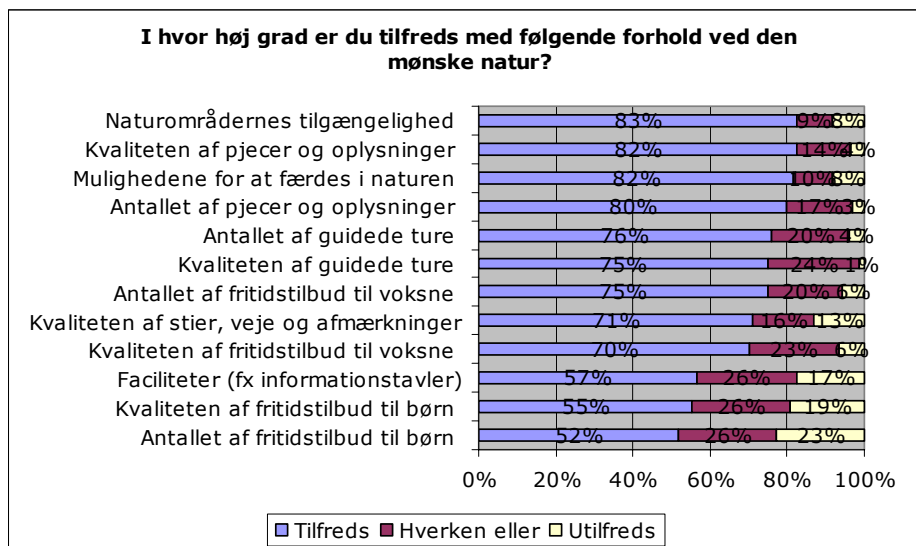
- De adspurgte fra 40 år og opefter mener i højere grad, at færden i naturen **øger folkesundheden**, end de unge under 40 år.
- Det er i højere grad kvinderne (80%) end mændene (70%) som mener, at færden i naturen giver en **bedre naturforståelse**.
- Der er også flere kvinder (76%) end mænd (65%), som mener, at færden i naturen i høj grad giver **meningsfyldt socialt samvær**.
- Halvdelen af respondenterne bosiddende på Vestmøn og Bogø mener, at **affald i naturen** i høj grad har en negativ effekt på brugen af naturen. Det er en forholdsvis høj andel sammenlignet med Øst-møn og Stege (begge omkring 35%).
- Der er en tendens til, at flere mænd end kvinder i høj grad mener, at færden i naturen visse steder er en **trussel for sjældne dyr og planter**. Det udsagn er der også en del flere med en høj indkomst, som tilslutter sig (35%) end blandt respondenterne med lavere indkomst (19%). Ligeledes er der flere blandt de 56-65-årige, som er enige heri, end for dem under 40 år og over 65 år.

4.3.3 Tilfredshed med udvalgte forhold ved naturen

Der er en række forhold i og omkring naturen, der kan være med til at øge anvendelsen heraf – eksempelvis pjecer, guidede ture og tilbud til børn.

Overordnet er tilfredsheden med disse forhold i den Mønske natur stor. Der er blandt de adspurgte størst tilfredshed med naturområdernes tilgængelighed (f.eks. transport- og parkeringsforhold), kvaliteten af pjecer og oplysninger om naturtilbud (f.eks. på Internettet eller biblioteket) samt de nuværende muligheder for at færdes i naturen, dvs. udbuddet af stier, veje og afmærkninger

Mønboerne er mindre tilfredse med antallet og kvaliteten af fritidstilbud til børn samt faciliteter i naturen som f.eks. informationstavler og overnatningsmuligheder.

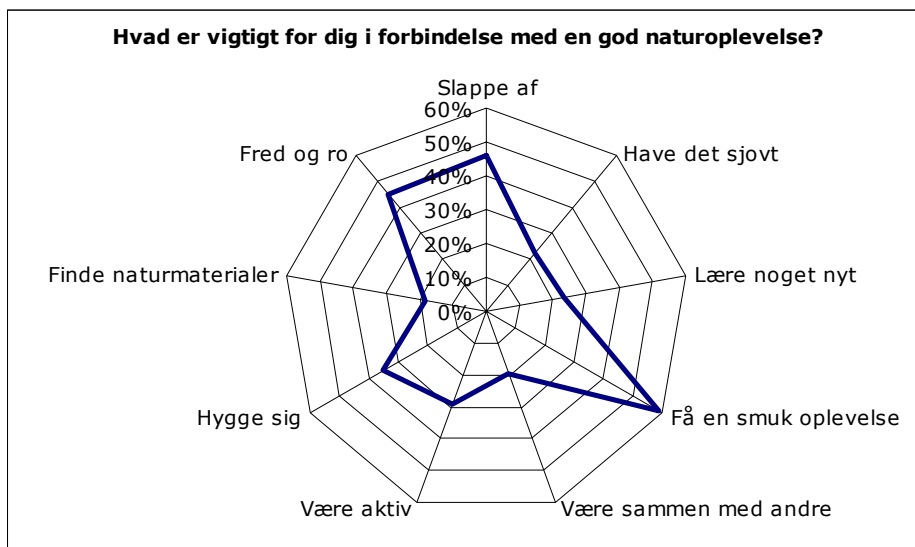
Den overordnede tilfredshed med udvalgte forhold ved naturen på Møn kan nuanceres:

- Respondenter der tjener mere end 500.000 kr. om året i husstanden er mindre tilfredse med de nuværende **muligheder for at færdes i naturen**, end respondenter med en lavere husstandsindkomst.
- Tilfredsheden med **antallet af pjecer** og oplysninger om naturtilbud er ikke så stor hos gruppen med en korterevarende uddannelse som blandt de med en længerevarende uddannelse.
- Tilfredsheden med **kvaliteten og antallet af guidede ture** i natur- og kulturmiljøer er størst blandt gruppen over 65 år og lavest blandt de unge under 40 år. Dertil kommer at det især er respondenter fra Vestmøn og Bogø, som er tilfredse med kvaliteten af de guidede ture.
- Respondenter i indkomstgruppen over 500.000 kr. er knap så tilfredse med **antallet af fritidstilbud til voksne** i naturen. Ser man på aldersfordelingen, er tilfredsheden med antallet af fritidstilbud til voksne i naturen største blandt respondenter over 65 år, mens tilfredsheden er mindst hos de unge under 40 år. I forhold til **kvaliteten af fritidstilbudene til voksne** er tilfredsheden også størst i gruppen over 65 år.
- I relation til **kvaliteten af stier, veje og afmærkninger** i naturen er tilfredsheden største blandt de unge under 40 år og de ældre over 65 år.
- De adspurgte med en korterevarende uddannelse er overvejende mere tilfredse med **faciliteterne** i den mønske natur, end de med længerevarende uddannelser.

- Blandt respondenter fra Østmøn er der en lidt større andel, som er tilfredse med **kvaliteten af fritidstilbud til børn** i naturen end i de øvrige områder. To tredjedele af de adspurgte mellem 40-55 år er tilfredse med kvaliteten af fritidstilbud til børn i naturen, mens kun 44% af de unge under 40 år er tilfredse.

4.3.4 Den gode naturoplevelse

Som det fremgår af figuren, mener en overvejende del af respondenterne, at det at få en smuk oplevelse er en vigtig del af en god naturoplevelse. Samtidig opfattes det at slappe af og få fred og ro også som vigtigt i forbindelse med en god naturoplevelse. Omvendt bliver det opfattet som mindre vigtigt at finde naturmaterialer, have det sjovt, være sammen med andre og lære noget nyt.

Inddrager man undersøgelsens forskellige baggrundsoplysninger tegner der sig et mere nuanceret billede af, hvad mønboerne forbinder med en god naturoplevelse:

- Der er en tendens til, at respondenter under 55 år i højere grad forbinder en god naturoplevelse med at **have det sjovt** end de over 55 år. Derudover forbinder respondenter med en korterevarende uddannelse i højere grad det at have det sjovt med en god naturoplevelse. Folk med børn forbinder i udpræget grad en god naturoplevelse med at have det sjovt, sammenlignet med gruppen uden børn under 15 år. Desuden lægger respondenter fra Østmøn ikke i så høj grad vægt på at have det sjovt i naturen, som folk fra de andre områder på Møn.
- De ældre sætter mere pris på at **lære noget nyt** i naturen end respondenter under 55 år. Samtidig giver respondenter med en husstandsindkomst under 200.000 kr. udtryk for, at de i højere grad synes, at det er vigtigt at lære noget nyt i naturen. Folk på Vestmøn og Bogø forbinder i højere grad det at lære noget nyt med en god naturoplevelse end resten af mønboerne.

- De unge under 40 mener ikke i så høj grad, at det er vigtigt at få en **smuk oplevelse** i naturen som de ældre.
- De unge under 40 år synes omvendt det er vigtigt at **være sammen med andre** i naturen for at have en god naturoplevelse.
- En større del af de adspurgte kvinder (47%) end mænd (32%) forbinder en god naturoplevelse med at **finde naturmaterialer**. Især gruppen mellem 55-65 år mener, at det, at finde naturmaterialer er vigtigt i forbindelse med en god naturoplevelse.

Respondenterne er i et åbent spørgsmål blevet bedt om at pege på den bedste naturoplevelse, de har haft på Møn eller deres yndlingssted på Møn. Lise-lund Park og Ulvshale Skov og Strand har en fremtrædende plads blandt de nævnte yndlingssteder. Møns Klint bliver også nævnt adskillige gange.

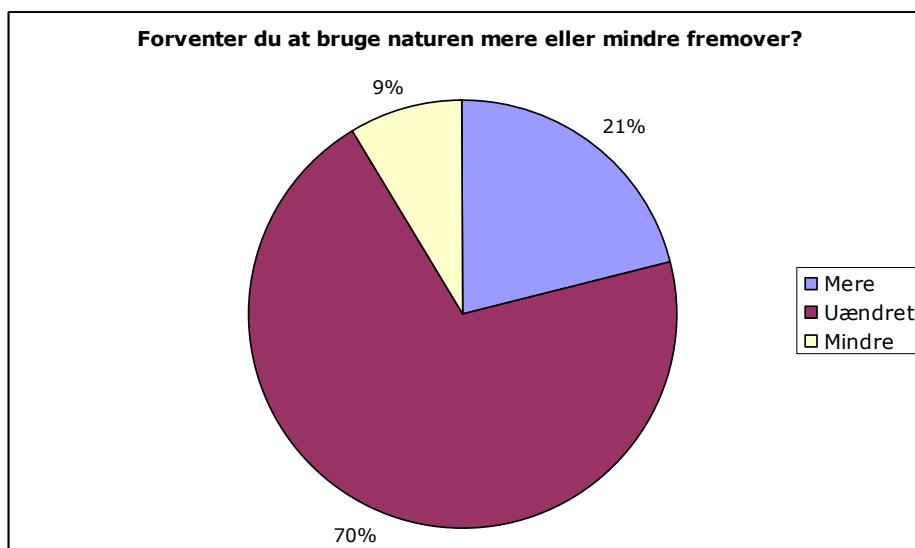
4.4 Behov og ønsker for fremtiden

Respondenterne har forholdt sig til deres behov og ønsker for den mønske natur i fremtiden. Mere præcist omkring:

- Naturbenyttelsen fremover
- Udbuddet af naturattraktioner på Møn
- Forventningerne til effekterne af en eventuel nationalpark på Møn

4.4.1 Benyttelsen af naturen fremover

Hovedparten af respondenterne (70%) forventer at have et uændret naturforbrug i fremtiden, mens hele 21% dog forventer at bruge naturen mere fremover.

Mere uddybende kan det siges at:

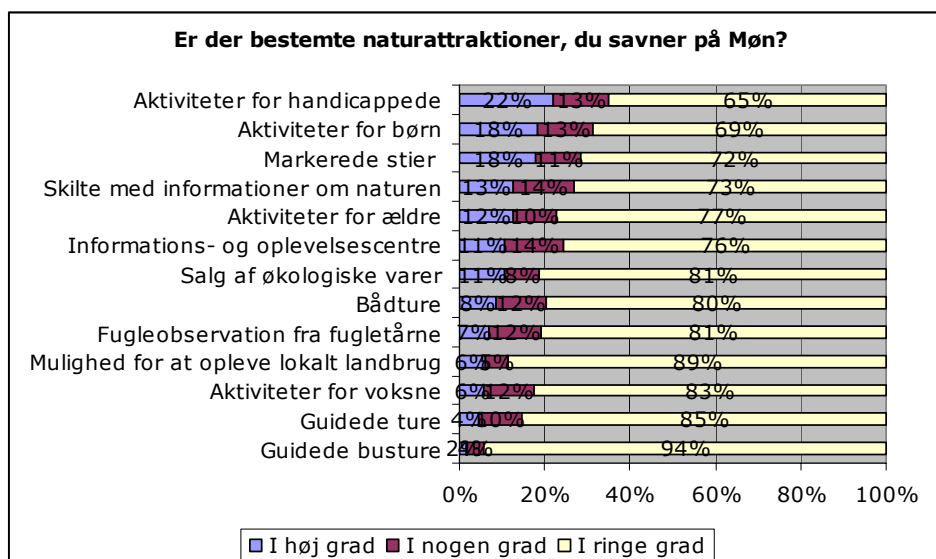
- Det er særligt de unge under 40 år samt børnefamilierne med børn under 15 år, der forventer at bruge naturen mere, mens omkring en fjerdedel af de ældre over 65 år forventer at bruge naturen mindre i fremtiden.

- Mønboer med højere indkomster forventer et øget naturforbrug; næsten en tredjedel af mønboerne med en husstandsindkomst over 500.000 kr. forventer at bruge naturen mere i fremtiden.
- Borgere på Vestmøn og Bogø forventer ikke i samme grad som resten af den mønske befolkning at bruge naturen mere i fremtiden. De forventer dog ikke at bruge naturen mindre – men blot på samme niveau som i dag.

4.4.2 Naturoplevelser

Respondenterne har forholdt sig til, om der er bestemte typer af naturattraktioner, naturaktiviteter og naturoplevelser, som de savner i Møn Kommune. Generelt viser undersøgelsen, at der er tilfredshed med de nuværende faciliteter i naturen.

Nogle af de mest savnede naturattraktioner er aktiviteter for handicappede og børn samt markerede stier (cykel-, vandre- og ridestier).

Nuancerne i efterspørgslen på naturattraktioner kan sammenfattes til:

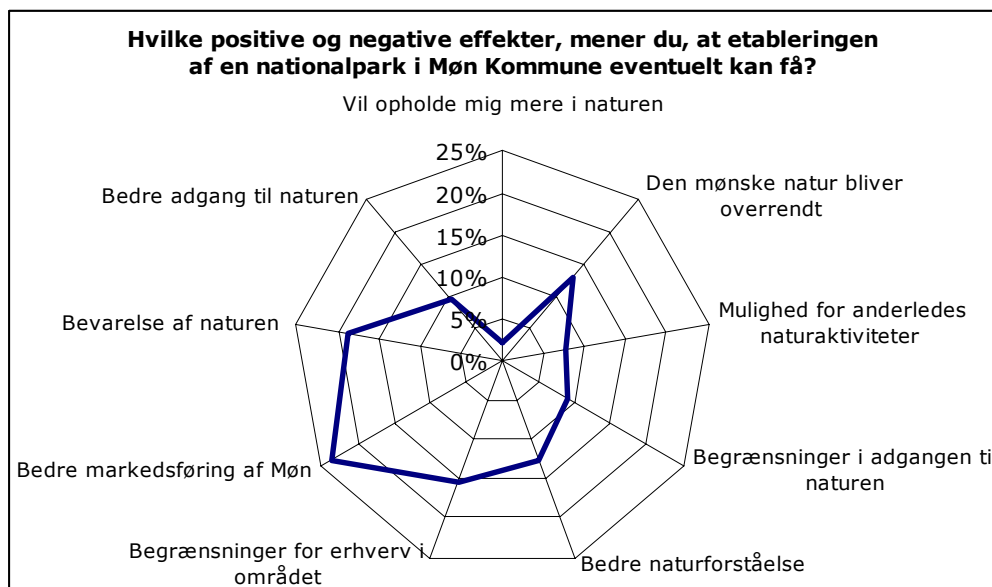
- **Aktiviteter for børn** efterspørges i særlig grad af mønboerne under 55 år. Derudover er særligt respondenter med indkomster over 500.000 kr. samt børnefamilier interesserede i flere aktiviteter for børn.
- Behovet for **markerede stier** er særligt aktuel for børnefamilierne og handler primært om cykelstier, der kan være med til at skabe sikre trafikforhold for cyklister og ikke mindst børnene.
- **Skilte med information om naturen** efterspørges i højere grad blandt mønboer med en længerevarende uddannelse, end blandt de med en korterevarende uddannelse.
- **Informations- og oplevelsescentre** efterspørges i højere grad blandt borgere med højere indkomst, end blandt de lavere indkomstgrupper.

- **Salg af økologiske varer** efterlyses i højere grad blandt borgere med en længerevarende uddannelse end blandt de med en korterevarende uddannelse. Ligeledes er det i særlig grad borgere bosiddende på Vestmøn og Bogø, som savner salg af økologiske varer.
- **Fugletårne** er markant mere efterspurgt blandt børnefamilier, samt af mændene og mønboer med længerevarende uddannelser.

4.4.3 Nationalpark på Møn

I forbindelse med en eventuel etablering af en nationalpark i Møn Kommune, har respondenterne vurderet, hvilke positive og negative effekter dette ville have for Møn.

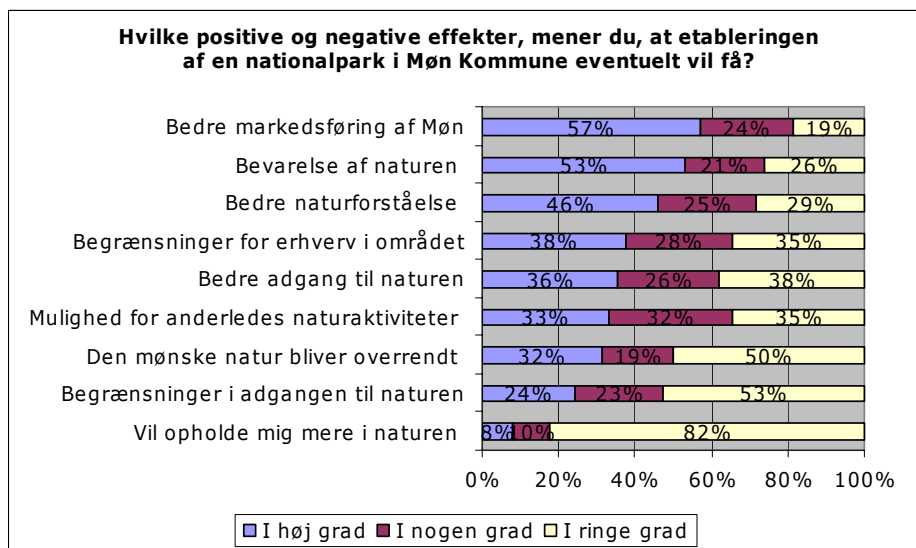
I figuren nedenfor angives respondenter, der har svaret 'i meget høj grad' til de forskellige udsagn for at give et kort overblik over mønboernes holdninger. Det er særligt de positive udsagn omkring bedre markedsføring af Møn og bevarelse af naturen, som fremhæves.

Som det fremgår af den mere udførlige figur nedenfor er mønboerne samlet set overvejende positivt indstillede overfor etablering af en nationalpark på Møn.

Hele 81% mener, at en nationalpark (i høj eller nogen grad) vil give bedre muligheder for at markedsføre Møn. Tre fjerdedele mener, at en nationalpark vil være med til at bevare naturen og beskytte truede arter og næsten lige så mange synes, at en nationalpark vil give borgerne en bedre naturforståelse og være med til at øge naturbeskyttelsen.

En del mønboer (66%) mener dog også, at en nationalpark risikerer at give begrænsninger for erhvervslivet i nationalparkområdet, mens kun få mener, at en nationalpark vil medføre at naturen bliver overrendt af mennesker og at den vil give begrænsninger i adgangen til naturen.

Nogle af nuancerne i besvarelserne vedrørende effekterne af etableringen af en nationalpark på Møn kan sammenfattes til:

- De ældre over 65 år vurderer, i mindre grad end de øvrige, at en nationalpark vil føre til en **bedre markedsføring af Møn**. Omvendt vurderer langt flere af mønboerne med en længerevarende uddannelse, at en nationalpark vil give en bedre markedsføring.
- Det er i særlig grad de unge under 40 år, der mener, at en nationalpark kan bidrage til at **bevare naturen** og beskytte truede arter.
- Både de unge under 40 år og de ældre over 65 år mener i højere grad, at en nationalpark vil give **bedre naturforståelse** og være med til at øge naturbeskyttelsen. Den samme holdning har markant flere med en længerevarende uddannelse og med højere husstandsindkomst.
- Det er i højere grad mændene samt de unge under 40 år, der forventer, at en nationalpark vil give **begrænsninger for erhvervslivet** i nationalparkområdet.
- Det er i højere grad børnefamilierne med børn under 15 år, der mener, at en nationalpark kan give befolkning og turister **bedre adgang til naturen**. Mens mønboer med en lavere husstandsindkomst i mindre grad mener, at dette er tilfældet.
- Der er markant flere blandt børnefamilierne, samt unge under 40 år og personer med en højere husstandsindkomst, der mener, at en nationalpark vil kunne tilbyde **anderledes naturaktiviteter og naturoplevelser**.
- Det er i højere grad mønboer med korterevarende uddannelser samt de med en lavere husstandsindkomst, der mener, at naturen risikerer at blive **overrendt af mennesker**, hvis der etableres en nationalpark. En af respondenterne har udtrykt bekymring for, at "nationalparken kan føre til en 'tivolisering' af naturen".

- Det er i særlig grad de unge under 40 år og mændene, der mener, at en nationalpark vil få dem til at **opholde sig mere i naturen**.
- Der er ikke væsentlige **regionale forskelle** mellem mønboernes holdninger og forventninger til en nationalpark. Der er således rimeligt enslydende forventninger til en nationalpark, uanset om man bor i Stege og omegn, på Østmøn eller på Vestmøn eller Bogø. Der er dog en svag tendens til, at borgerne i Stege er mindre bekymrede for, at en nationalpark vil føre til begrænsninger for erhvervslivet i nationalparkområdet, mens der er en tendens til, at borgere udenfor Stege i højere grad mener, at en nationalpark kan give befolkning og turister bedre adgang til naturen.

4.5 De aktive og mindre aktive naturbrugere

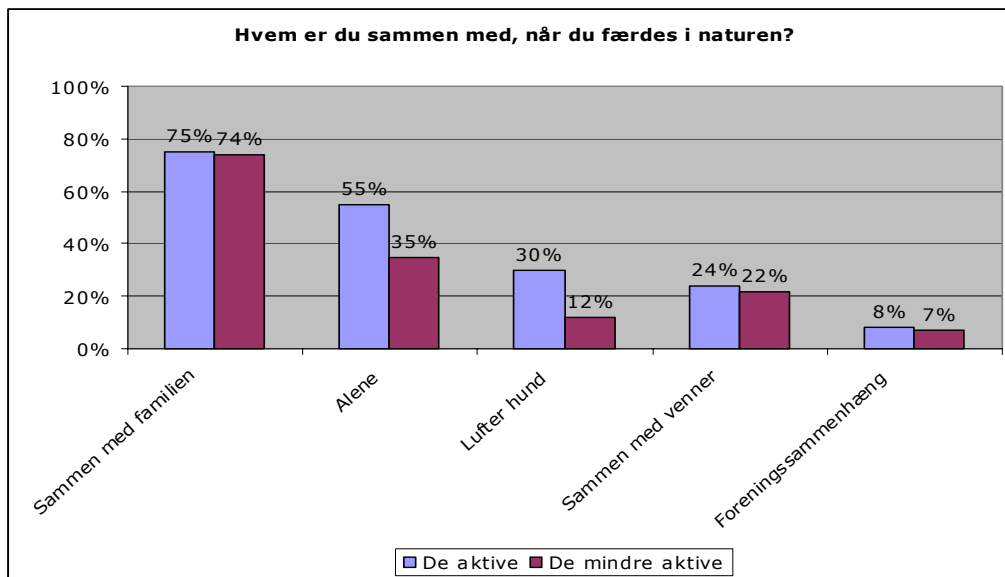
Segmentet 'de aktive' dækker over respondenter bosiddende på Møn, som færdes i naturen dagligt eller flere gange ugentligt, mens segmentet 'de mindre aktive' omvendt udgøres af de, der færdes i naturen mindre ofte. Mere uddybende omkring segmenterne kan det siges, at de er karakteriseret ved følgende demografiske forhold:

- **De aktive** er lige så ofte mænd som kvinder, i reglen over 40 år, har for en femtedels vedkommende hjemmeboende børn under 15 år, har typisk en korterevarende uddannelse (59%), har gerne en husstandsindkomst over 200.000 kr. om året og bor for det meste udenfor Stege (57%).
- **De mindre aktive** er ligeledes lige så ofte en mand som en kvinde, fordeler sig nogenlunde jævnt over aldersgrupperne, har for 31% vedkommende hjemmeboende børn under 15 år, har som oftest en korterevarende uddannelse (68%), har typisk en husstandsindtægt mellem 200.000-500.000 kr. (53%), tjener sjældent under 200.000 kr. og bor som oftest i Stege (63%).

Således afspejler lighederne mellem de to segmenter, at der er totalt set er flest respondenter bosiddende på Møn, med en korterevarende uddannelse, en forholdsvis lav husstandsindkomst samt en forholdsvis lav andel med hjemmeboende børn under 15 år (jf. afsnit 4.1. om baggrundsoplysninger).

4.5.1 Alene eller sammen med andre

Ligesom det var tilfældet med mønboerne generelt, er det forskel på, hvem de aktive og mindre aktive er sammen med, når de færdes i naturen.

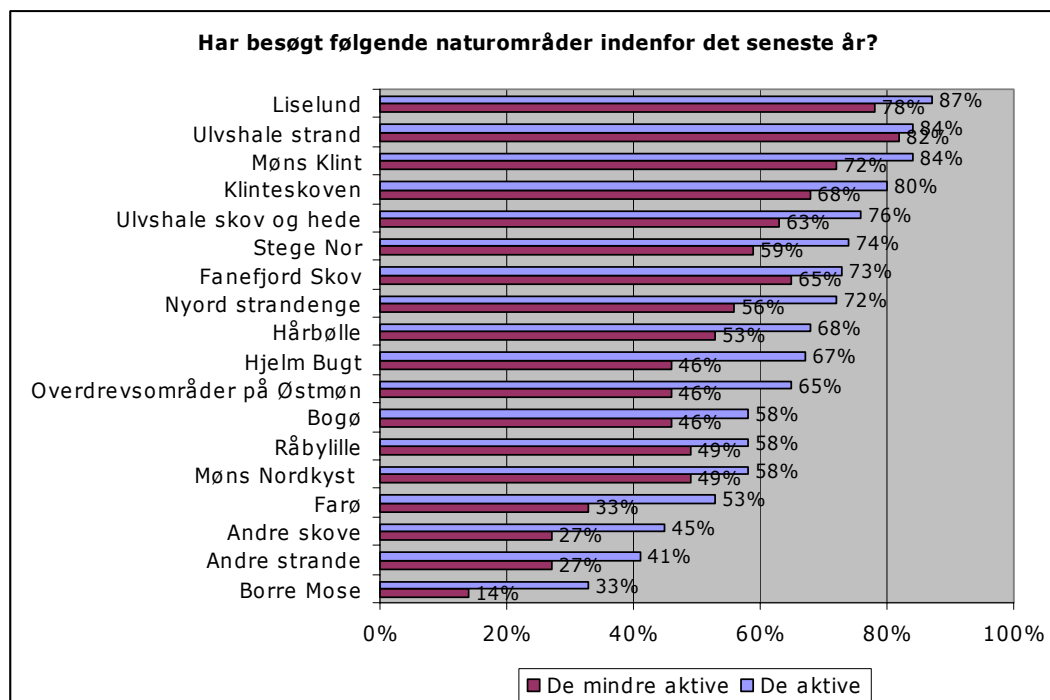

* Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100, da det har været muligt at sætte flere kryds ved dette spørgsmål.

Både de aktive og mindre aktive er hyppigst sammen med familien i naturen. Der er imidlertid væsentlig flere aktive, som henholdsvis opholder sig alene i naturen (55 %) eller lufter hund (30 %), end der er blandt de mindre aktive. Begge grupper færdes dog lige sjældent i naturen sammen med venner eller i foreningsammenhæng.

4.5.2 Naturområder

Nedenstående figur viser, hvor stor en andel af de to segmenter, der én eller flere gange har besøgt følgende naturområder indenfor det seneste år.

Med hensyn til de store naturattraktioner som Liselund, Ulvshale strand, Møns Klint og Klinteskoven er der ikke særlig stor forskel mellem besøgsandelen for de to segmenter (forskellen er her godt 10 procent point). De store naturattraktioner er således lige attraktive for både de aktive og mindre aktive mønboer.

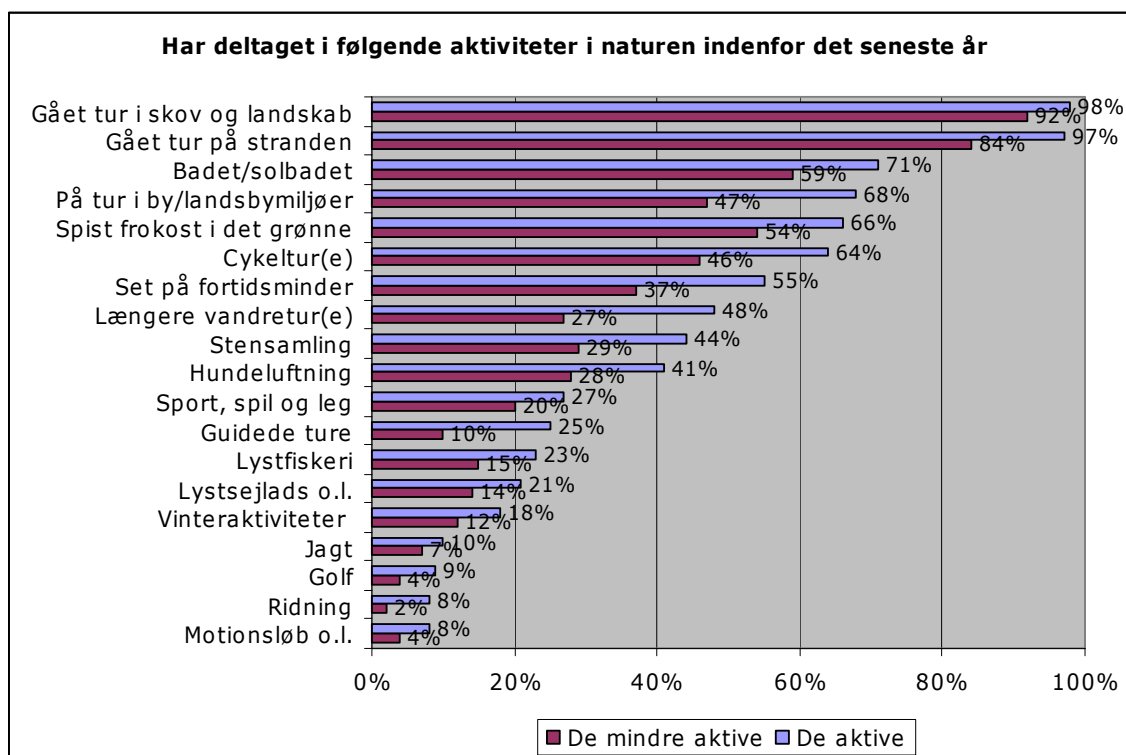
På den anden side er der større forskel i besøgsandelen for de mere lokale naturområder som Borre Mose, Farø, overdrevsområder på Østmøn (Jydelej og Høvblege) og Hjelm Bugt. Således er der her en noget større andel af de aktive, der har besøgt disse naturområder indenfor det seneste år.

4.5.3 Aktiviteter i naturen

Som det fremgår af figuren nedenfor har de aktive i større omfang end de mindre aktive deltaget i de forskellige naturaktiviteter indenfor det seneste år.

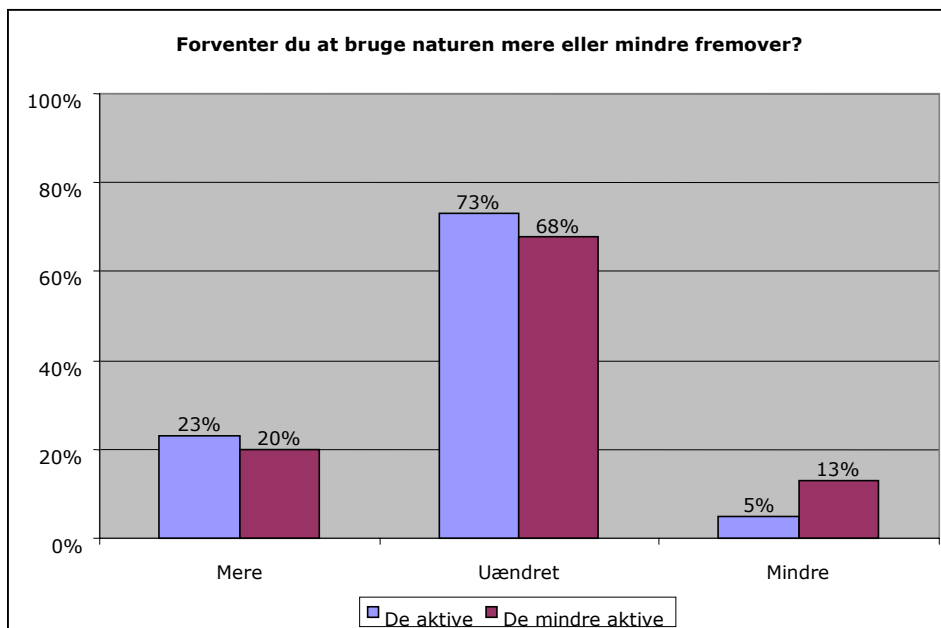
Næsten alle – uanset hvor aktive de er – har indenfor det seneste år gået tur i skov og landskab, ligesom hovedparten fra begge segmenter har gået tur ved stranden. Der er således visse aktiviteter, som appellerer bredt til begge segmenter.

Omvendt ses det, at de mere hobbyprægede aktiviteter, som cykelture, lange vandreture, at se på fortidsminder, stensamling, guidede ture, lystfiskeri, golf og ridning, i større udstrækning foretages blandt de aktive end blandt de mindre aktive.

4.5.4 Benyttelse af naturen fremover

Der er mindre forskelle blandt de to segmenter, når det gælder forventningerne til naturbenyttelsen fremover.

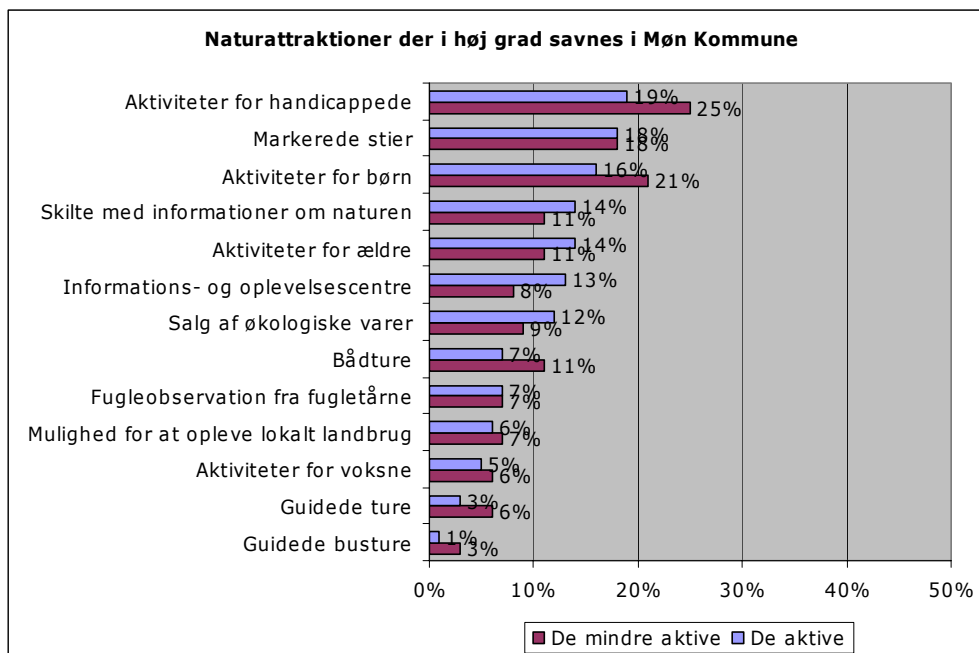

Langt størstedelen blandt begge segmenter forventer fremover at bruge naturen i samme omgang som nu. Dog er der en anelse flere blandt de aktive, end blandt de mindre aktive, som forventer at bruge naturen mere.

Samtidig er det interessant, at hele 13% blandt de aktive forventer at bruge naturen mindre fremover mod kun 5% blandt de mindre aktive. Dette kan dels hænge sammen med, at de aktive ikke regner med at kunne færdes lige så meget i naturen, når de bliver ældre, men kan omvendt, også tolkes derhen, at de mindre aktive simpelthen ikke mener, at de vil færdes mere sjældent i naturen, end de allerede gør.

4.5.5 *Naturoplevelser*

Figuren nedenfor viser, hvor stor en andel blandt de to segmenter, som i høj grad savner de respektive naturattraktioner og -oplevelser i Møn Kommune.

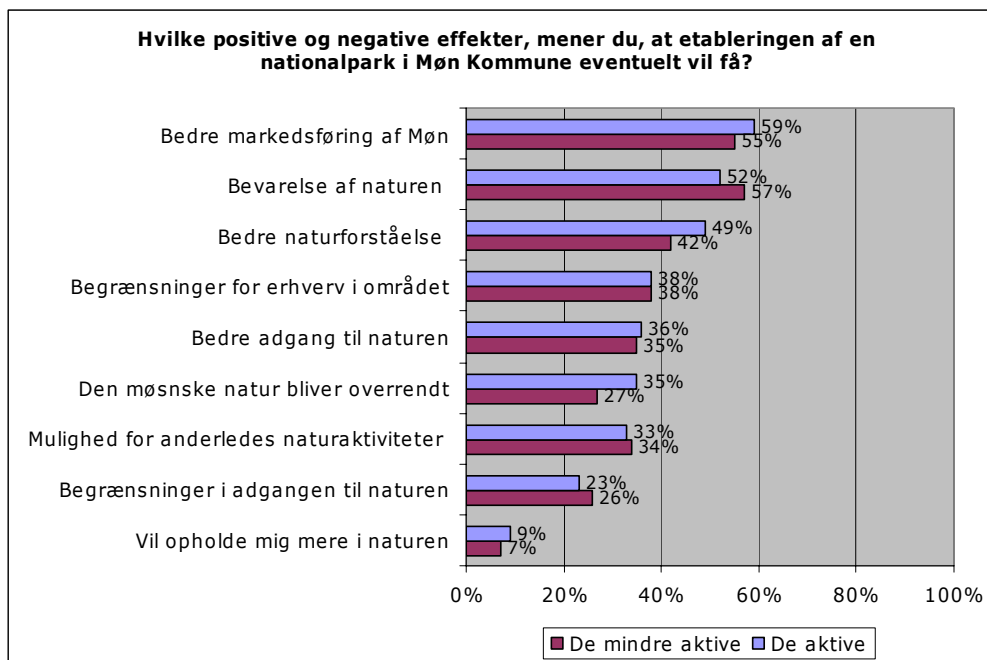
Der er i visse tilfælde forskel på, hvilke naturattraktioner de to segmenter savner. Således er der langt flere blandt de mindre aktive, som i højere grad savner aktiviteter for handicappede og børn.

Omvendt er der lidt flere blandt de aktive, som efterlyser informations- og oplevelsescentre, salg af økologiske varer, skilte med informationer om naturen samt aktiviteter for ældre.

Endelig er de to segmenter enige i, at der i høj grad mangler markerede stier (f.eks. cykel-, vandre- eller ridestier), mens meget få blandt begge grupper savner aktiviteter for voksne, guidede ture eller busture.

4.5.6 Nationalpark på Møn

Respondenterne har forholdt sig til forskellige positive og negative effekter ved etableringen af en eventuel nationalpark på Møn. Figuren nedenfor giver et billede af, hvor mange blandt de to segmenter, der har svaret i høj grad til de enkelte udsagn.

Der er ikke afgørende forskelle mellem de to segmenters holdninger. Dog er der lidt flere blandt de aktive, som mener, at nationalparken kan føre til en bedre markedsføring af Møn, kan bevare naturen og beskytte truede dyrearter samt at en nationalpark risikerer at føre til, at den mønske natur bliver overrendt af mennesker.

På den anden side er der lidt flere blandt de mindre aktive, som mener, at etableringen af en eventuel nationalpark kan være med til at give en bedre naturforståelse og øge naturbeskyttelsen.

5. Analyseresultater – fritidshusejerne i Møn Kommune

I dette kapitel præsenteres undersøgelsesresultaterne for respondenter, der har et *fritidshus* i Møn Kommune, et segment der her benævnes 'fritidshusejerne'. Det er vigtigt at skelne mellem mønboer og personer, der har et fritidshus, da de to grupper, som udgangspunkt, kan have en forskellig benyttelse af og syn på naturen på Møn.

5.1 Baggrundsoplysninger

Mere uddybende i forhold til fritidshusejerne kan det siges, at de er karakteriseret ved følgende demografiske forhold.

Køn	Fritidshusejere	Mønboer
Mand	57%	46%
Kvinde	43%	54%

Der er flest mandlige respondenter (57%) blandt fritidshusejere og dermed også flere mandlige respondenter end tilfældet var blandt respondenter bosiddende på Møn.

Alder	Fritidshusejere	Mønboer
Under 40 år	6%	16%
40-55 år	37%	31%
56-65 år	41%	26%
Over 65 år	16%	28%

Blandt fritidshusejerne er der en meget lille andel under 40 år, mens hovedparten (78%) er mellem 40 og 65 år. Således klumper fritidshusrespondenterne sig mere sammen aldersmæssigt end respondenterne bosiddende på Møn.

Hjemmeboende børn under 15 år	Fritidshusejere	Mønboer
Ja	20%	26%
Nej	80%	74%

Der er en lidt større andel blandt respondenterne med fritidshus, der ikke har hjemmeboende børn under 15 år i husstanden, end blandt respondenterne bosiddende på Møn.

Uddannelse	Fritidshusejere	Mønboer
Grundskole/ungdomsuddannelse	10%	25%
Erhvervsuddannelse/KVU	36%	39%
MVU/LVU	55%	37%

Der er stor forskel på, hvilken uddannelsesbaggrund de to grupper af respondenter har. Blandt fritidshusejerne har over halvdelen en mellemlang eller lang videregående uddannelse, ligesom meget få kun har taget en

grundskole- eller ungdomsuddannelse. Omvendt er uddannelsesniveaut for mønboerne noget lavere.

Indkomst	Fritidshusejere	Mønboer
Under 200.000 kr.	4%	21%
200.000 - 499.999 kr.	32%	56%
500.000 kr. eller mere	64%	23%

Der er også stor forskel på indkomstniveauet for de to grupper af respondenter. Næsten to tredjedele af respondenterne med fritidshus har en samlet årlig husstandsindtægt, der ligger over 500.000 kr., mens det tilsvarende tal for mønboerne er under en fjerdedel.

5.2 Omkring fritidshuset

I det følgende gives en mere uddybende beskrivelse af fritidshusejerne, nærmere bestemt:

- Hvor meget tid de opholder sig i deres fritidshus
- Hvorfor de har valgt at have et fritidshus på Møn
- Hvorvidt de forventer en dag at bosætte sig på Møn

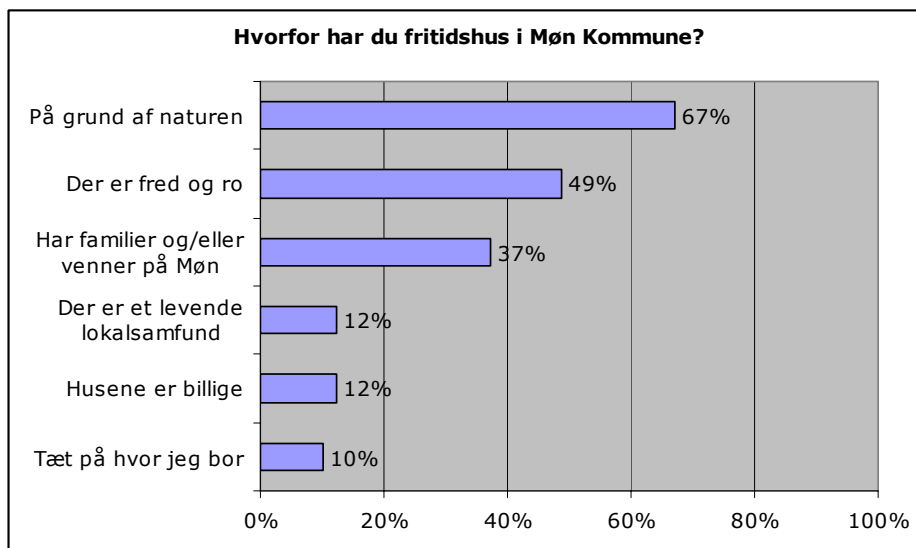
Der er stor forskel på, hvor meget tid respondenterne bruger i deres fritidshus om året, idet fritidshusejerne fordeler sig jævnt hen over de forskellige kategorier nedenfor.

Overnatninger om året i fritidshus	Procent
1-19 overnatninger om året	14%
20-39 overnatninger om året	21%
40-59 overnatninger om året	21%
60-79 overnatninger om året	14%
80-99 overnatninger om året	15%
Mere end 100 overnatninger om året	16%

Der kan være forskellige grunde til at have et fritidshus på Møn. To tredjedele af respondenterne har svaret, at de har et fritidshus på grund af naturen. Halvdelen har valgt at have fritidshus på Møn, fordi der er fred og ro.

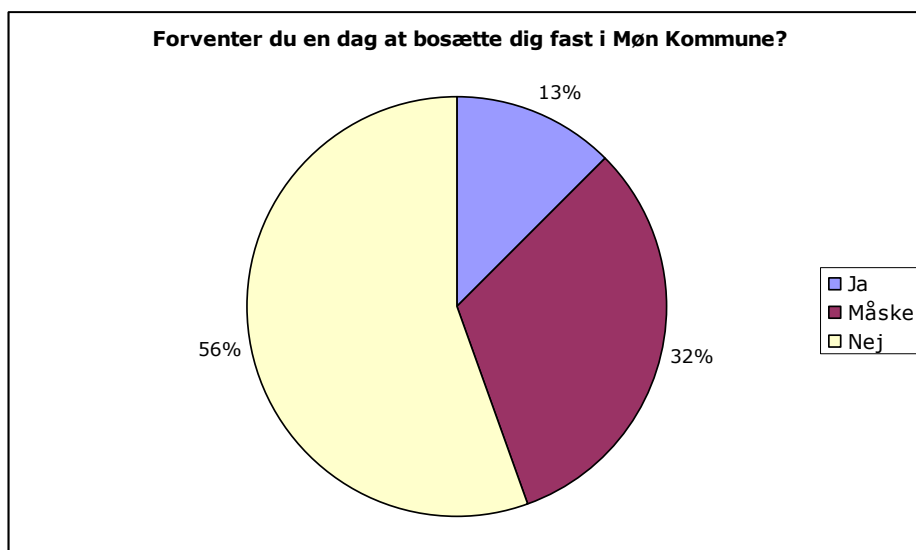
Omvendt er der ikke ret mange, der har valgt placeringen af deres fritidshus ud fra praktiske grunde som at husene er billige eller ligger tæt på, hvor man bor.

Endelig skal det bemærkes, at flere under kategorien 'andet' har anført, at de har fritidshus på Møn, fordi de har en speciel tilknytning til øen eller rød-der på Møn.

* Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100, da det har været muligt at sætte flere kryds ved dette spørgsmål.

Blandt respondenter med fritidshus på Møn er der 13%, der en dag forventer at bosætte sig fast i Møn kommune, mens 32% svarer måske. Således er der hele 45% af fritidshusejerne, der er potentielle mønboer. Lige godt halvdelen af respondenterne har dog ikke planer herom.

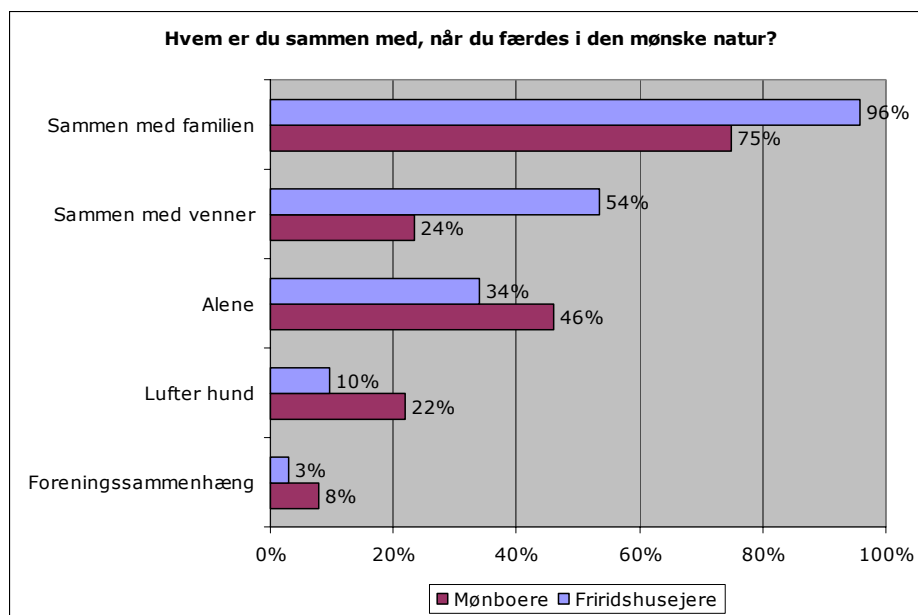

Med denne viden om fritidshusejerne vender vi nu blikket mod deres brug af de mønske naturområder, deres oplevelse af og meninger om naturen på Møn samt deres behov og ønsker for fremtiden. Analysen vil ikke være lige så omfattende som for mønboernes vedkommende, idet det kun er de spørgsmål, som er mest relevante for fritidshusejerne, der gennemgås.

5.3 Brugen af de mønske naturområder

5.3.1 Alene eller sammen med andre

Der er stor forskel på, hvem fritidshusejerne og mønboerne færdes sammen med i naturen. Således er der langt flere blandt fritidshusejerne, som er sammen med familie eller venner i naturen, mens mønboerne oftere end fritidshusejerne er alene, lufter hund eller deltager i foreningsarrangementer. Denne forskel hænger formodentligt sammen med, at fritidshusejerne i reglen er sammen med familie eller venner, når de opholder sig i deres fritidshus på Møn, mens mønboerne også færdes i naturen i det daglige.

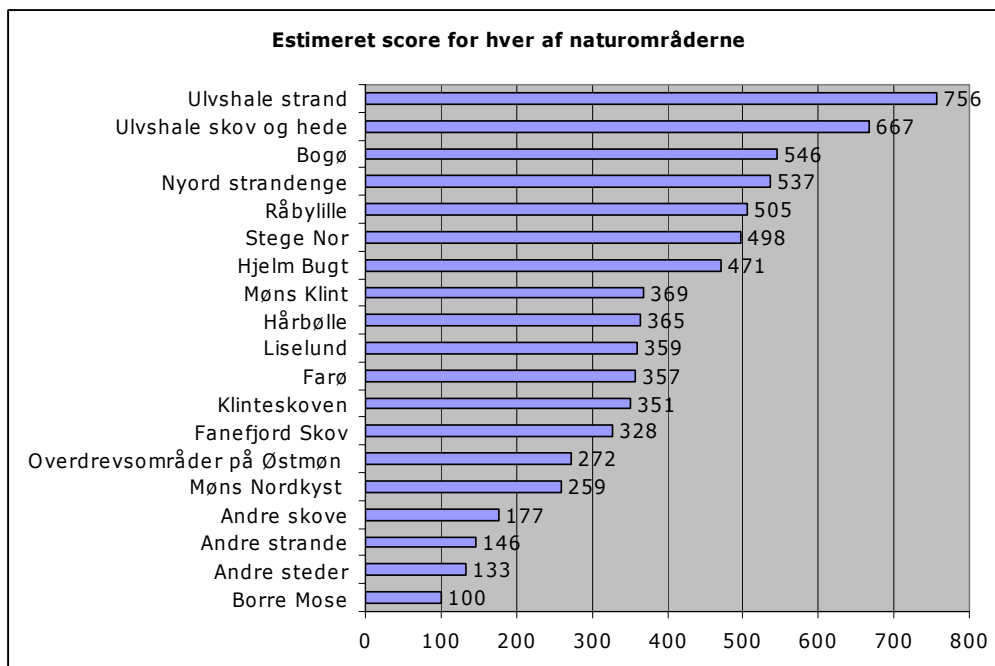
5.3.2 Naturområder

Figuren nedenfor giver et samlet overblik over, hvilke steder der er blevet besøgt flest gange af fritidshusejerne indenfor det seneste år, ud fra en estimeret score.

Tallene i figuren skal ikke opfattes som absolutte størrelser, men alene som en indikation på, hvilke steder der er blevet besøgt flest gange af fritidshusejerne.

De steder der er blevet besøgt flest gange er Ulvshale Strand og Ulvshale Skov og Hede. Derefter følger Bogø, Nyord Strandenge og Råbylille.

Blandt de navngivne steder er de mindst besøgte Borre Mose, Møns Nordkyst og overdrevsområder på Østmøn (Jydelejet og Høvblege).

Om end der er forskel på, hvor høj en besøgsscore de enkelte steder opnår for henholdsvis fritidshusejerne og mønboerne - idet mønboerne jo benytter naturen på Møn langt flere gange i løbet af et år - er det interessant at sammenligne placeringerne for de to respondentgrupper.

Ulvshale Strand og Ulvshale Skov og Hede er topscorer for begge grupper vedkommende. De øvrige områder, som mønboerne besøger forholdsvis mange gange i løbet af et år (Liselund, Fanefjord Skov og Klinteskoven) har imidlertid ikke en lige så høj placering for fritidshusejerne. Bundplaceringerne er de to grupper af respondenter dog enige om: Borre Mose og overdrevsområderne på Østmøn.

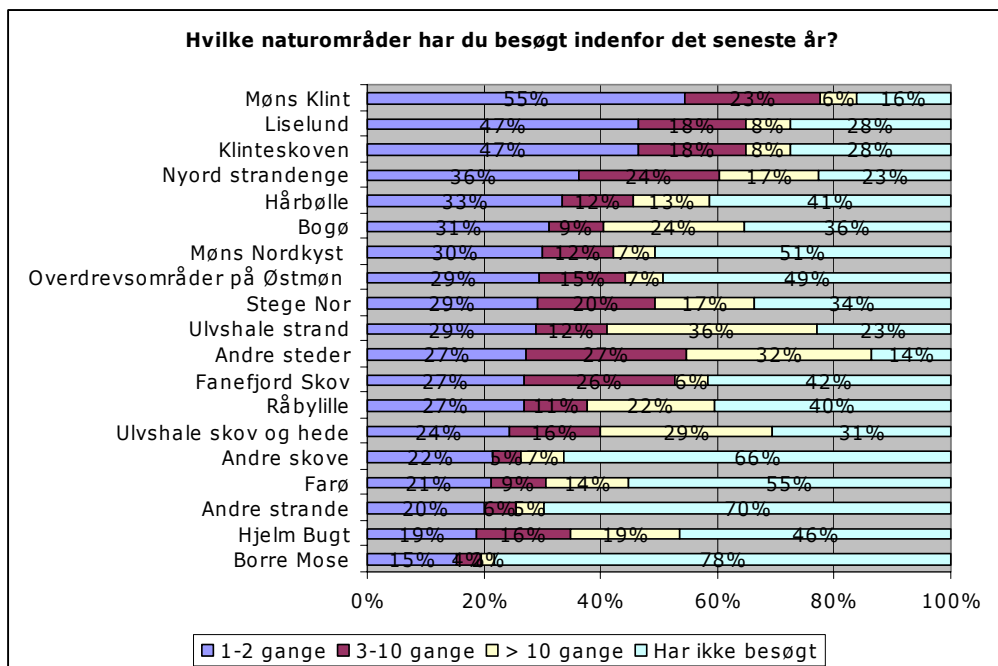
Af figuren nedenfor fremgår det, hvor mange gange fritidshusejerne har besøgt de omtalte naturområder indenfor det seneste år.

Det kan nævnes, at det især er de store naturattraktioner som Møns Klint, Liselund og Klinteskoven, der er blevet besøgt af mange forskellige fritidshusejere, men til gengæld forholdsvis få gange. Der tegner sig således det samme billede som blandt mønboerne.

De steder, som flest fritidshusejere har besøgt mere end to gange inden for det seneste år er Ulvshale Strand, Ulvshale Skov og Hede, Bogø samt Råbylille.

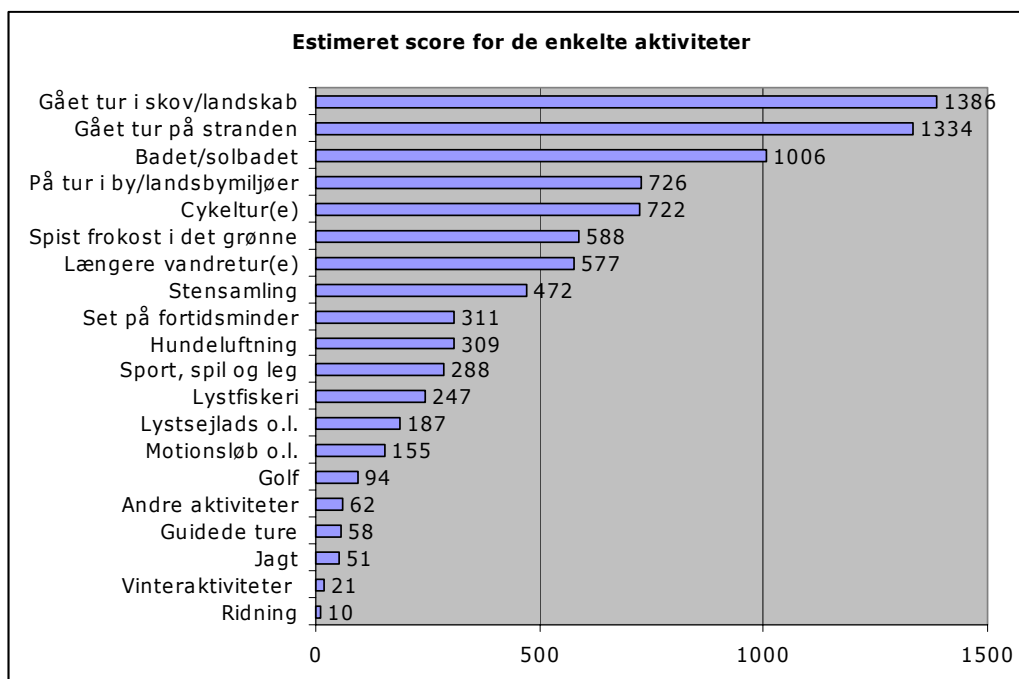
Desuden er der en række steder, som forholdsvis få fritidshusejere overhovedet har besøgt indenfor det seneste år. Det drejer sig især som Borre Mose, andre strande og skove end de navngivne, samt Farø.

Yderligere kan det nævnes, at flere respondenter under kategorien 'andre steder' har svaret, at de har besøgt Klintholm og naturområder på Vestmøn.

5.3.3 Aktiviteter i naturen

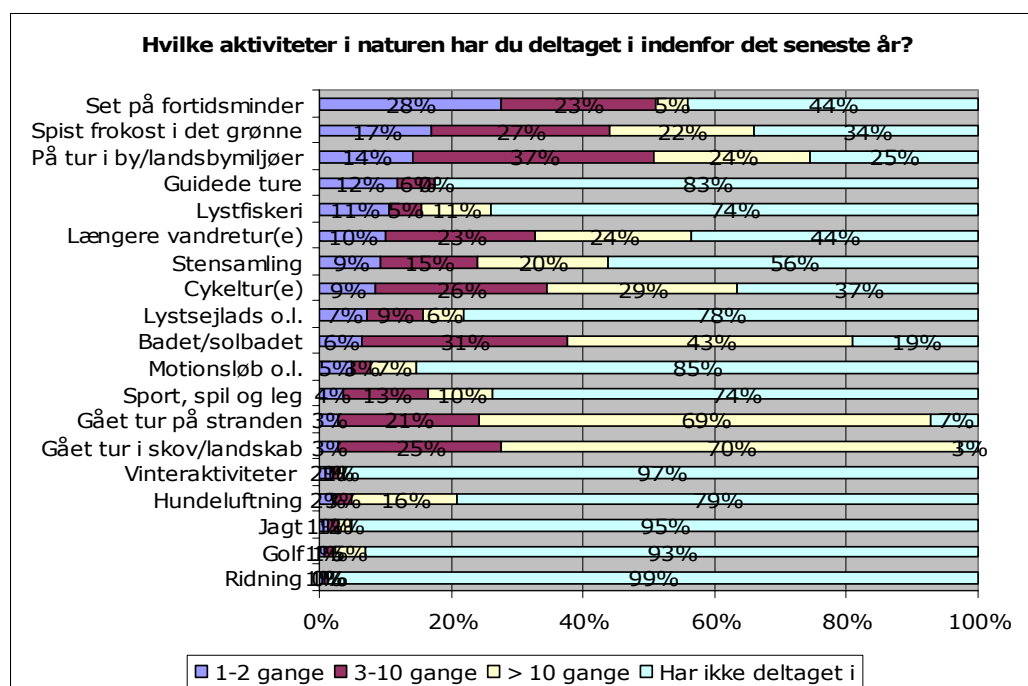
Nedenfor ses de estimerede tal for, hvilke aktiviteter der er blevet foretaget flest gange af fritidshusejerne indenfor det seneste år.

Det er især gåtur i skov/landskab og strand, som er blevet foretaget flest gange indenfor det forløbne år. Andre hyppige aktiviteter er badning og solbadning på stranden, ture i by- og landsbymiljøer samt cykelture. På dette

punkt ligner fritidshusejerne mønboerne, idet samme fem aktiviteter – om end i en anden rækkefølge – også her er at finde på top fem. Ligesom det var tilfældet for mønboerne, er det desuden de mere hobbyprægede aktiviteter som ridning, guidede ture, jagt og golf, der samlet set dyrkes færrest gange i løbet af et år.

Figuren nedenfor giver et mere udførligt billede af, hvilke aktiviteter fritidshusejerne har deltaget i indenfor det seneste år.

At se på fortidsminder, spise frokost i det grønne og tage på ture i by- og landsbymiljøer er ikke noget, fritidshusejerne gør særligt mange gange indenfor et år, om end forholdsvis mange af respondenterne har gjort det enkelte gange.

Den aktivitet, som typisk foretages mange gange om året er gåture (enten i skov/landskab eller ved stranden). Omvendt har hovedparten af fritidshusejerne slet ikke deltaget i hobbyprægede fritidsaktiviteter som ridning, vinteraktiviteter, jagt og golf.

Opsummerende kan det siges, at fritidshusejerne i store træk ligner mønboerne, når det gælder deltagelsen i de forskellige naturaktiviteter.

5.4 Oplevelse af og meninger om naturen på Møn

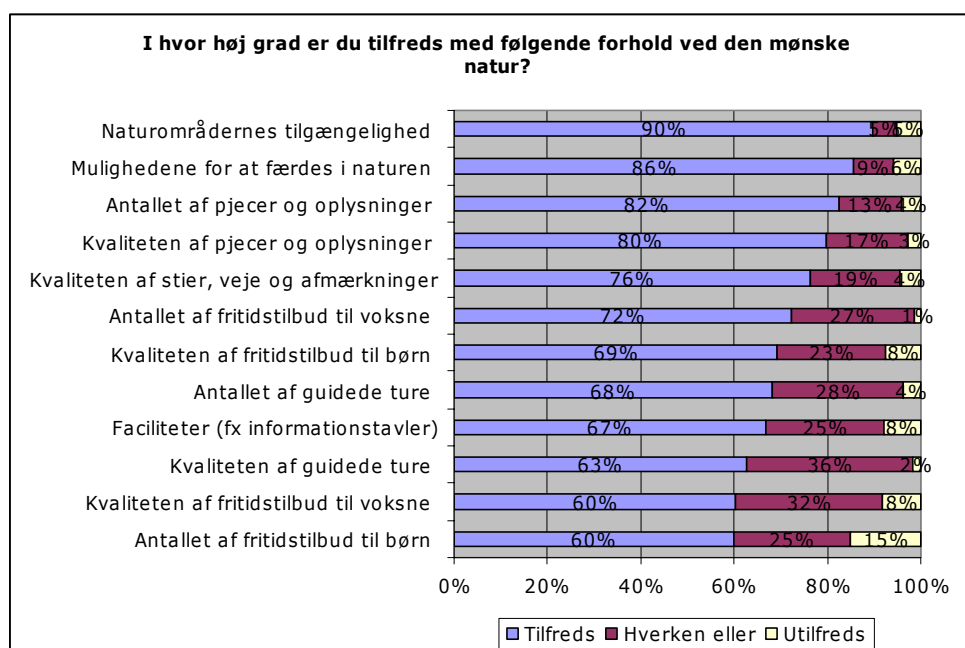
5.4.1 Tilfredshed med udvalgte forhold ved naturen

Generelt er fritidshusejerne tilfredse, når det gælder vurderingen af udvalgte forhold ved den mønske natur. Dog er der forskel på, hvor tilfredse de er.

Det forhold, som fritidshusejerne ubetinget er mest tilfredse med, er naturområdernes tilgængelighed (f.eks. transport- og parkeringsforhold). Herefter følger de nuværende muligheder for at færdes i naturen, dvs. om der er nok

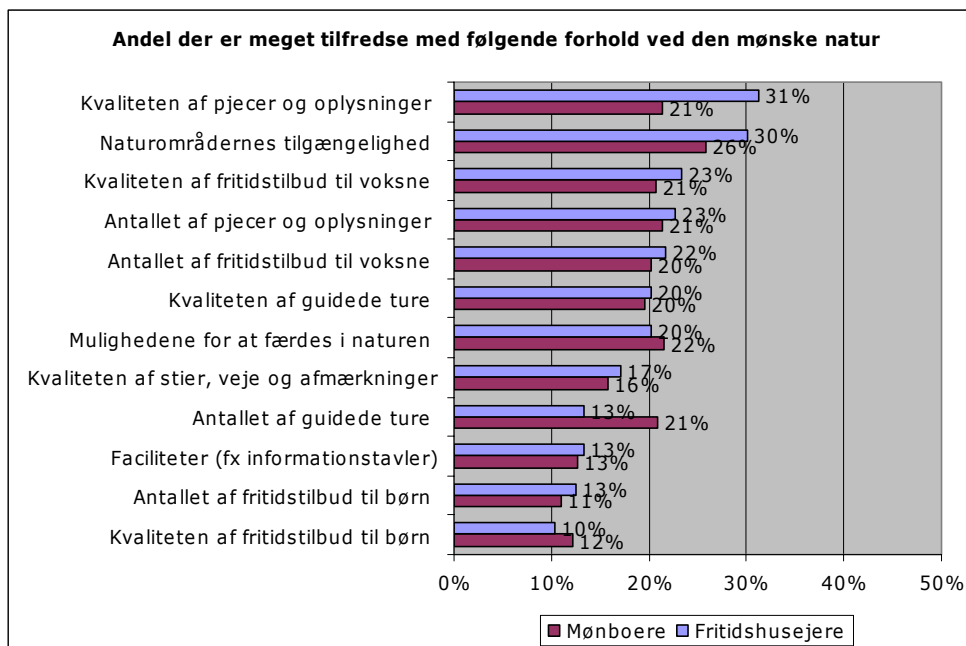
stier, veje og afmærkninger samt antallet af pjecer og oplysninger om naturtilbud (f.eks. på Internettet eller biblioteket).

Omvendt er færrest fritidshusejere (omkring 60%) tilfredse med kvaliteten af guidede ture i natur- og kulturmiljøer, kvaliteten af fritidstilbud til voksne i naturen samt antallet af fritidstilbud til børn i naturen – 15% af respondenterne er ligefrem utilfredse med sidstnævnte forhold.

Yderligere skal det nævnes, at flere respondenter under kategorien 'andet' har nævnt, at de savner cykelstier.

For at få et klart billede af eventuelle forskelle mellem fritidshusejerne og mønboernes tilfredshed med de omtalte forhold ved den mønske natur, afbilder nedenstående figur andelen af *meget tilfredse* for de to grupper.

Fritidshusejerne er især meget tilfredse med kvaliteten af pjecer og oplysninger om naturtilbud og naturområdernes tilgængelighed (begge ca. 30%). På den anden side er mønboerne i større udstrækning meget tilfredse med antallet af guidede ture (21%).

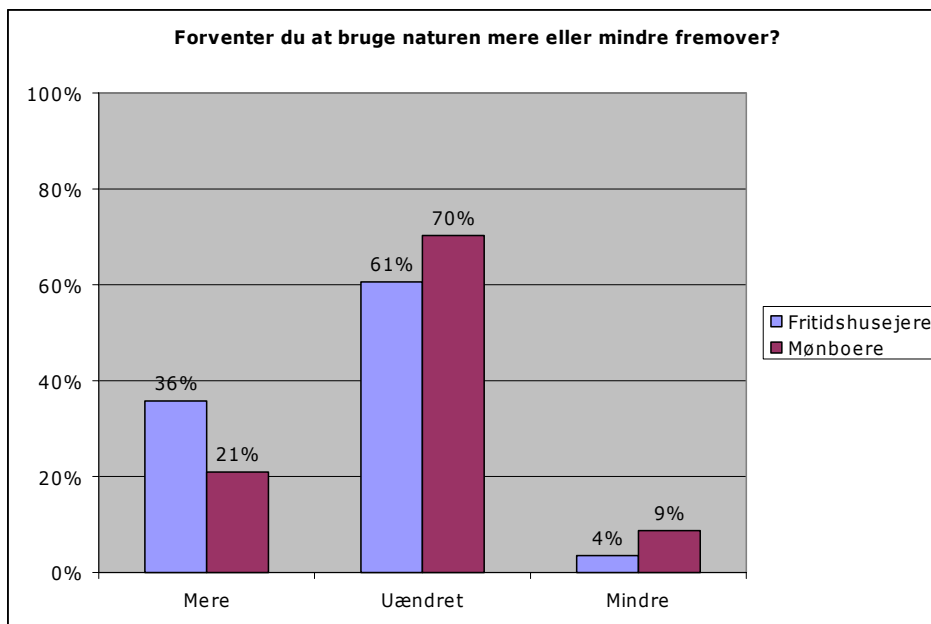
Respondenterne er desuden blevet spurgt om, hvad der har været deres bedste naturoplevelse, eller hvad der er deres yndlingssted. De oftest nævnte er her Ulvshale, Liselund og Møns Klint – altså de store naturattraktioner. Herefter følger Hårbølle Havn og Bogø. Således er der ikke særlig stor forskel på, hvad fritidshusejerne og de fastboende betragter som deres foretrukne naturoplevelse.

5.5 Behov og ønsker for fremtiden

Fritidshusejerne er, ligesom mønboerne, blevet spurgt om, hvilke behov og ønsker de har til den mønske natur i fremtiden.

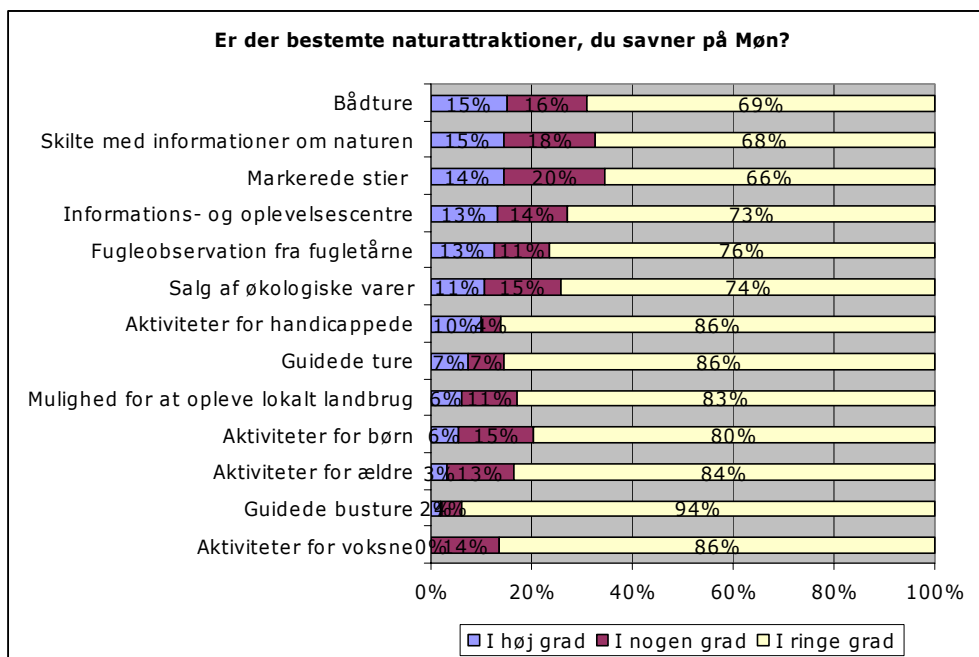
5.5.1 Benyttelse af naturen fremover

Der er langt flere blandt fritidshusejerne (36%) end blandt mønboerne (21%), der forventer at bruge naturen på Møn mere fremover. Ligeledes er der færrest blandt fritidshusejerne, som regner med at bruge naturen mindre fremover.

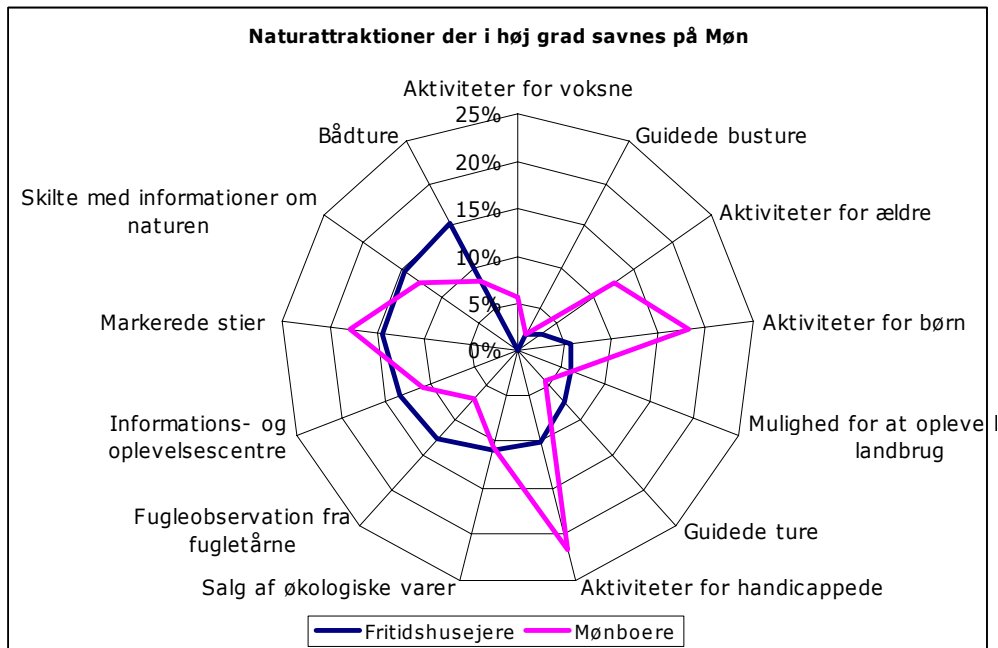
5.5.2 Naturoplevelser

Fritidshusejerne er, på linje med mønboerne, i meget stor udstrækning tilfredse med udbuddet af naturattraktioner og -oplevelser i Møn Kommune.

De typer af attraktioner, som flest fritidshusejere kun savner i ringe grad, er guidede busture, aktiviteter for voksne i naturen, aktiviteter for handicappede samt guidede ture.

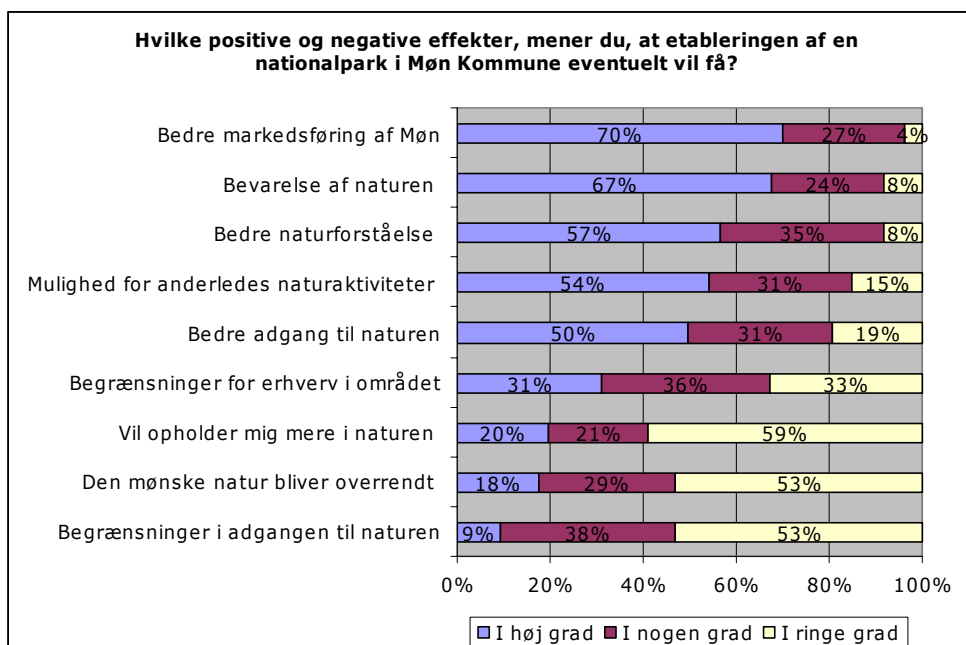
Forskellene mellem fritidshusejerne og mønboernes synspunkter fremgår tydeligt af nedenstående figur, der afbilder den andel, der i høj grad savner de forskellige aktiviteter.

Det er især forskelle, når det kommer til synet på aktiviteter for handicappede, børn og ældre, som mønboerne i større udstrækning end fritidshusejerne i høj grad savner. Omvendt er der flest blandt fritidshusejerne, der i høj grad savner bådture og mulighed for fugleobservation fra fugletårne.

5.5.3 Nationalpark på Møn

Fritidshusejerne har taget stilling til en række positive og negative effekter, som etableringen af en eventuel nationalpark vil kunne resultere i.

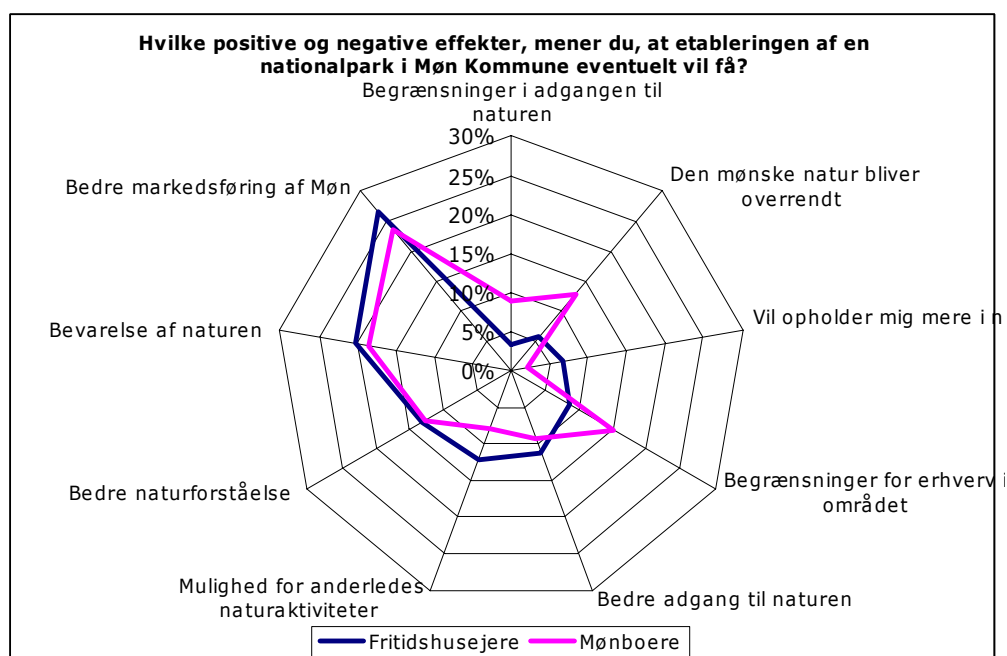

Det er karakteristisk, at flest respondenter i høj grad tilslutter sig de positive effekter ved etableringen af en nationalpark på Møn: bedre markedsføring af Møn, bevarelse af naturen og beskyttede dyrearter, bedre naturforståelse og øget naturbeskyttelse samt bedre adgang til naturen for lokalbefolkningen og turister.

Omvendt er der færre, der i høj grad er enige i, at en nationalpark kan give begrænsninger for erhverv i nationalparkområdet, kan føre til, at den mønske natur bliver overrendt af mennesker og kan resultere i begrænsninger i adgangen til naturen.

Det skal i denne sammenhæng yderligere bemærkes, at fritidshusejerne ikke i særligt stort omfang regner med, at en nationalpark vil betyde, at de selv vil opholde sig mere i naturen.

Nedenstående figur sammenholder fritidshusejerne og mønboernes svar, med udgangspunkt i den andel, der har svaret *i meget høj grad*.

Mønboerne frygter i større udstrækning end fritidshusejerne, at etableringen af en eventuel nationalpark vil skabe begrænsninger for erhverv i nationalparksområdet og betyde, at den mønske natur bliver overrendt af mennesker.

Omvendt er der en større andel af fritidshusejerne, der i meget høj grad mener, at en nationalpark kan føre til en bedre markedsføring af Møn og vil kunne tilbyde anderledes naturaktiviteter og -oplevelser. Således er der en tendens til, at fritidshusejerne er en smule mere positivt indstillede overfor etableringen af en nationalpark på Møn end mønboerne er, om end det skal slås fast, at begge grupper af respondenter overvejende forholder sig positivt til etableringen af en nationalpark på Møn.